

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

DATIN Ar. YONG RAZIDAH RASHID
PENGARAH KEPAKARAN PEMBANGUNAN LESTARI
yongr@jkr.gov.my

KANDUNGAN

1. PENYATAAN MASALAH
2. LATARBELAKANG
3. PENGENALAN
4. PERUNDANGAN
5. PERANAN PROFESIONAL
6. STANDARD DAN SPESIFIKASI (MS1184)
7. PELAKSANAAN DALAM PROJEK
8. LESSONS LEARNED
9. WAY FORWARD

PENYATAAN MASALAH

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Ms.68

WANITA&KELUARGA

Masyarakat perlu mengubah persepsi negatif terhadap OKU, selain setiap agensi kerajaan mahupun swasta menyediakan pegawai khas berkemahiran mengendalikan urusan membabitkan golongan berkenaan"

Al-Azmi Bakar,
Pengarah Institusi Sosial Malaysia

secara berkesan
diadakan di
memberi pengetahuan
supaya

Dr Aizan Sofia
Jurulatih DET

Pengetahuan asas bahasa
isyarat amat penting bagi
membantu keperluan OKU

Program ini memberi ilmu dan
kemahiran kepada peserta
mengendalikan masalah

OKU ada masalah 'bergerak' di universiti - Pokuan

Wan Syamsul Amly, Astro Awani | Mac 30, 2018 18:19
MYT

Suhairi berkata, kebanyakan kemudahan di universiti bertaraf sederhana sahaja. - Gambar hiasan

Kemudahan OKU tidak tepati spesifikasi

Infrastruktur tak mesra pengguna,
timbulkan pelbagai kesukaran

HATI

'Jangan lupakan hak kami'

Oleh Siti Zarinah Sahib
sitizarinah@hmetro.com.my

NASIONAL

Kuat kuasa reka bentuk sejagat untuk keselesaan OKU

Nik Sukry Ramli
April 13, 2019 @ 6:16pm
niksukry@bh.com.my

PENYATAAN MASALAH

Halangan akses luar bangunan

- Laluan masuk utama
- Parkir OKU
- Akses pejalan kaki
- Aras masuk/keluar
- Jarak perjalanan
- Papantanda

Halangan akses dalam bangunan

- Kelebaran pintu
- Kemudahan kaunter
- Kemudahan tandas OKU
- Kemudahan lif/ tangga/ eskalator
- Ruang pemblokkan laluan
- Visual papantanda
- Permukaan lantai licin
- Pencahayaan

AMIRAH 2017

LATARBELAKANG

- 1957-1980, Malaysia baru sahaja mencapai kemerdekaannya, dan masih membangun
- Fokus utama negara pada masa itu adalah pada pengembangan pendidikan, pertanian, ekonomi, infrastruktur dan kemudahan asas
- Bangunan yang didirikan pada masa ini kebanyakannya kurang dapat diakses oleh orang kurang upaya
- 1980, Malaysia telah mula menangani keperluan Orang Kurang Upaya (OKU) bagi persekitaran alam bina dengan pembangunan piawaian/ standard dan kod amalan Malaysia

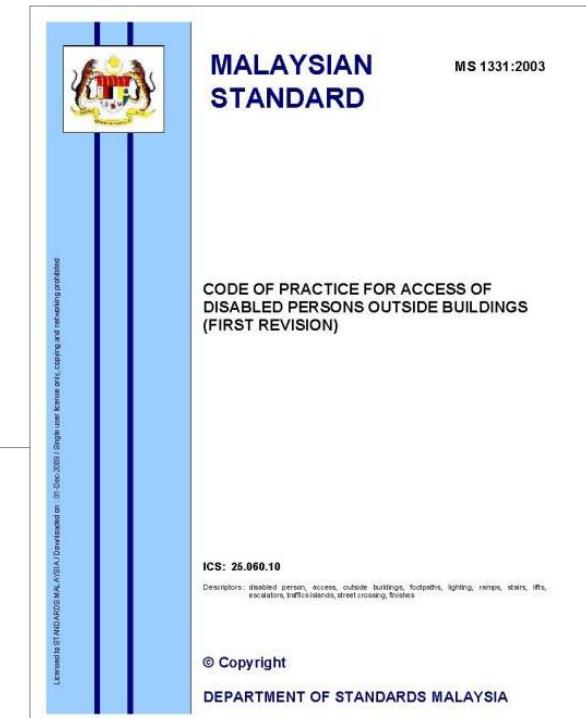
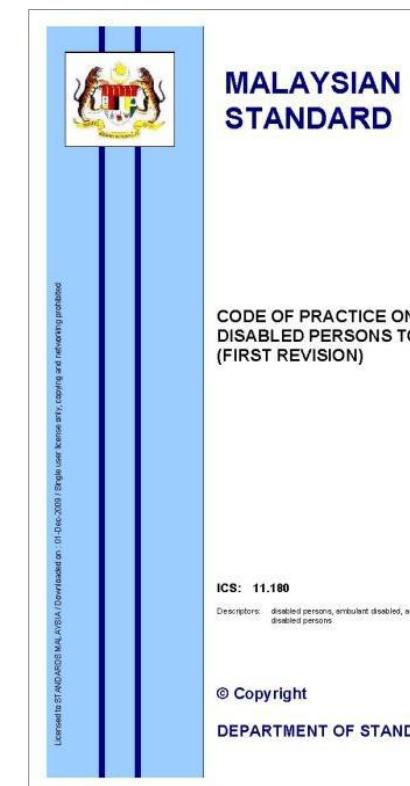

LATARBELAKANG

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

3 Standard yang telah dibangunkan dan diterbitkan pada 1990an adalah :

- MS1183:1990 - Specification for Fire Precautions in the Design and Construction of Buildings, Part 8 : Code of Practice for Means of Escape for Disabled Persons
- MS1184:1991 - Code of Practice on Access for Disabled Persons to Public Buildings
- MS1331:1993 - Code of Practice for Access of Disabled Persons Outside Buildings

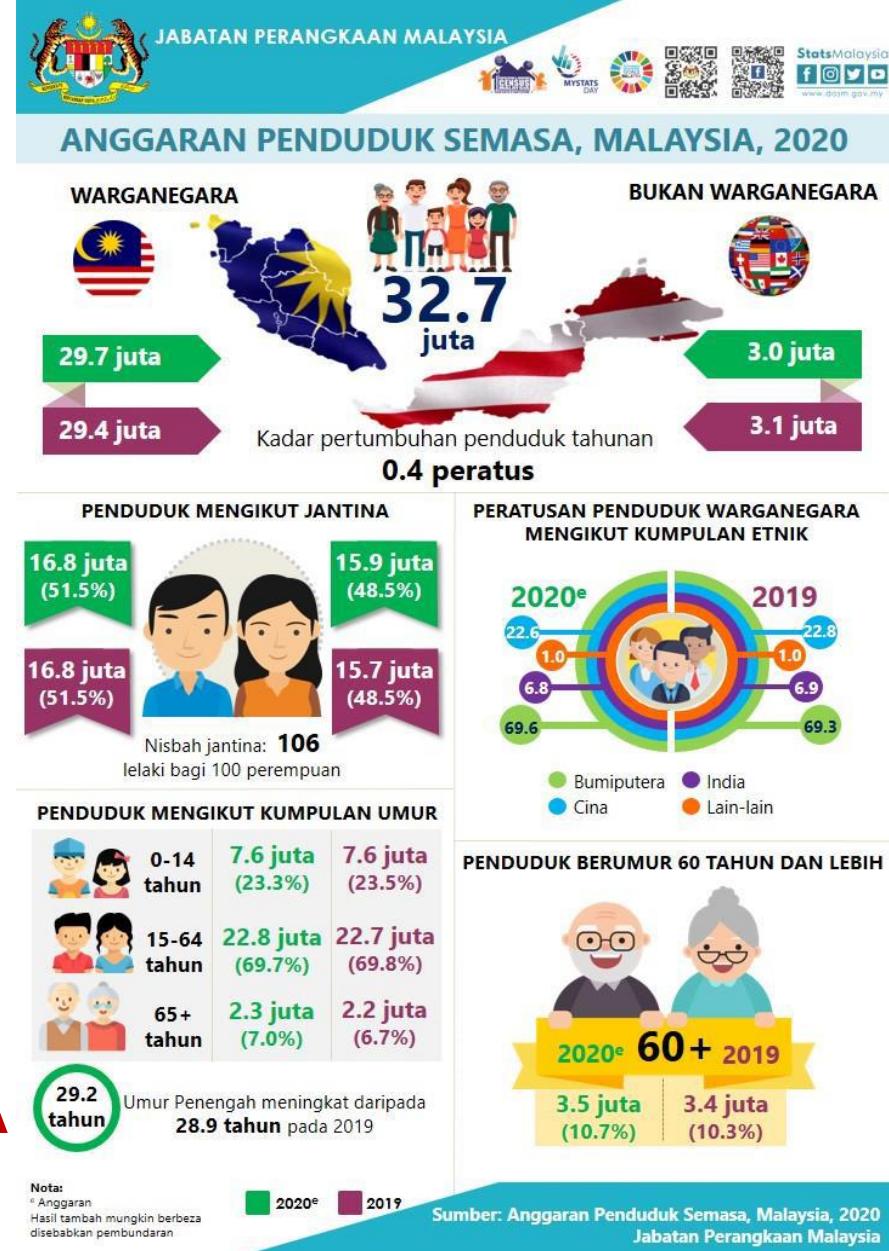

LATARBELAKANG

- Aksesibiliti adalah satu keperluan yang semakin penting di Malaysia, memandangkan bahawa populasi negara menjelang 2050 bagi warga umur 60 tahun ke atas adalah 15%
- Terdapat **592,586** OKU yang berdaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia pada 31 Januari 2021
- Populasi warga emas (60+) Tahun 2020 warga 60+ = **3.5 juta**
- Anggaran 15% penduduk dunia adalah OKU
- Lebih daripada SATU BILION orang yang mempunyai keperluan khas di seluruh dunia (WHO , 2011)

**OKU BERDAFTAR + WARGA EMAS 60+ = 4.09 JUTA
12% dari populasi negara**

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PENGENALAN

“Universal design” means the design of products, environments, programmes and services to be usable by all people, to the greatest extent possible, without the need for adaptation or specialized design.

(United Nation Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) 2006)

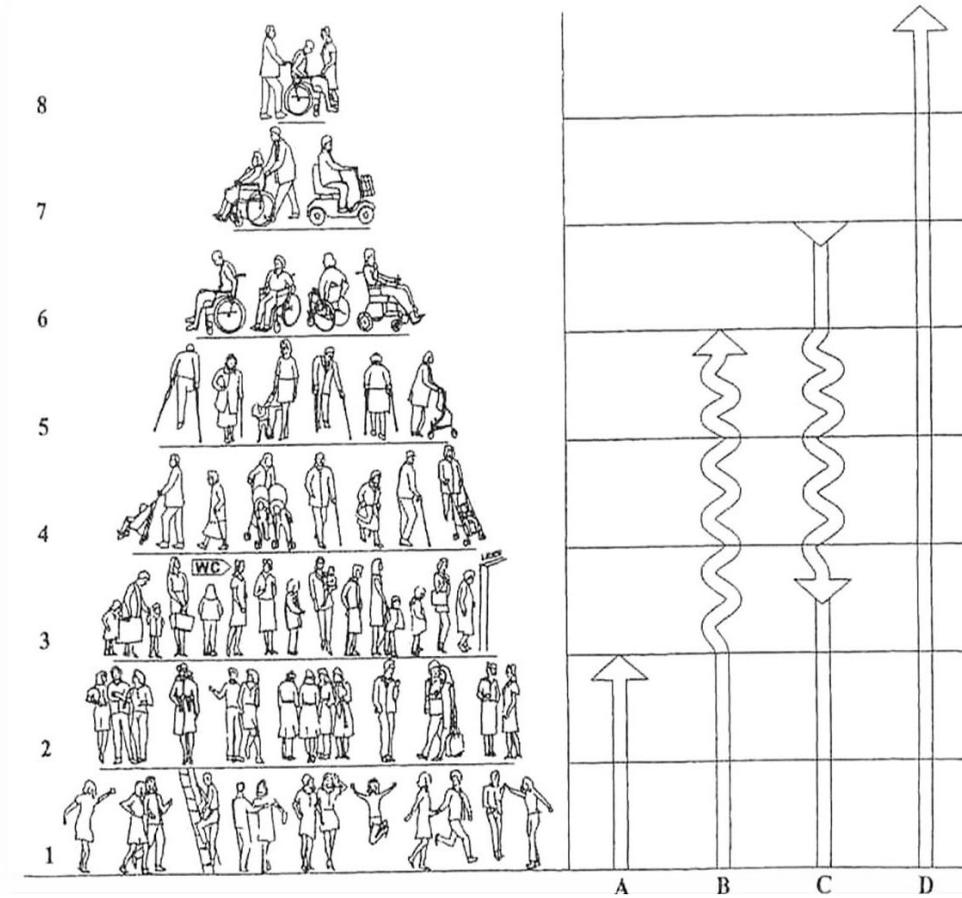
Reka bentuk sejahtera adalah rekabentuk produk, persekitaran, program dan perkhidmatan yang boleh digunakan oleh semua orang, ke tahap sebaik mungkin, tanpa perlu membuat adaptasi atau rekabentuk khusus dan hendaklah termasuk alat bantu bagi kumpulan orang kurang upaya tertentu jika ia diperlukan

(Akta OKU, 2008).

PENGENALAN

- REKA BENTUK SEJAGAT Satu konsep di mana setiap individu mempunyai akses kepada semua tempat dan kemudahan pada setiap masa
- Reka bentuk sejagat adalah satu pendekatan baru yang muncul daripada konsep bebas halangan (*barrier free*) atau reka bentuk mudah akses (*accessible design*). Konsep-konsep sedemikian bertujuan untuk memberi akses dan menghapuskan halangan fizikal kepada golongan OKU.
- Satu konsep penyelesaian kepada masalah aksesibiliti bagi sesuatu persekitaran pembangunan; di luar serta dalaman bangunan untuk golongan OKU, warga emas serta kanak-kanak

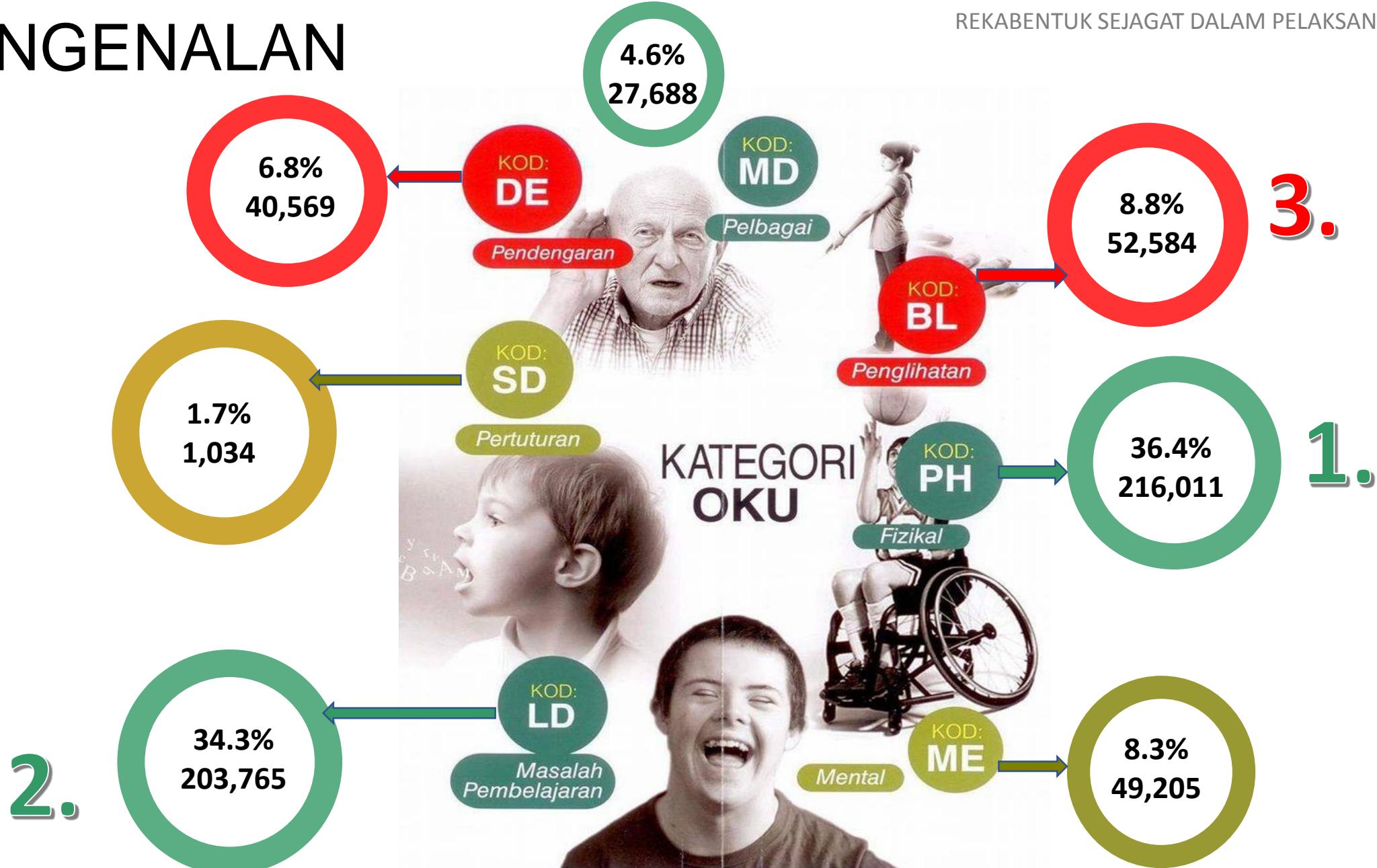
The Universal Design Pyramid demonstrate the bottom-up methodology of universal design. Source: Universal Design Pyramid (Goldsmith, 2000)

PENGENALAN

- Kelestarian pembangunan dicapai melalui keseimbangan antara aspek sosial, alam sekitar dan ekonomi
- Pembangunan lestari meliputi bukan sahaja aspek alam sekitar dan ekonomi tetapi perlu menepati aspek sosial yang berkehendakkan kepada persekitaran sosial yang adil/seimbang
- Terminologi yang berkaitan dengan rekabentuk sejagat:
  - Rekabentuk bebas halangan (barrier free design)
  - Rekabentuk mudah akses (accessible design)
  - Rekabentuk inklusif (inclusive design)
  - Reka bentuk untuk semua (design for all)

PENGENALAN

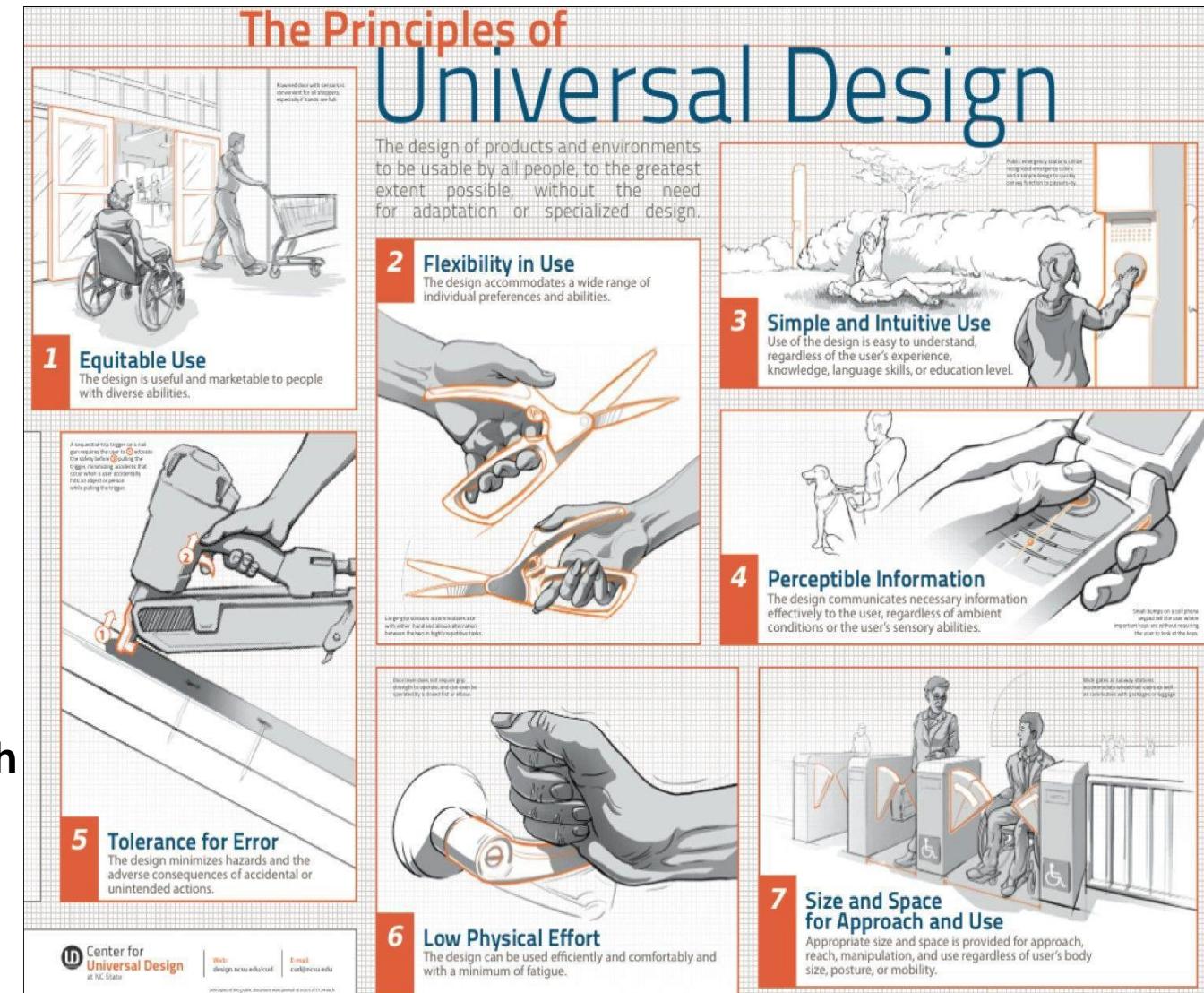

PENGENALAN

PRINSIP REKABENTUK SEJAGAT

1. **Prinsip 1:Penggunaan Yang Saksama (Equitable Use)**
2. **Prinsip 2:Penggunaan Yang Fleksibel (Flexibility In Use)**
3. **Prinsip 3:Penggunaan Yang Mudah Dan Intuitif (Simple And Intuitive Use)**
4. **Prinsip 4:Daya Penyampaian Maklumat Yang Mudah (Perceptible Information)**
5. **Prinsip 5: Kesilapan Minimum (Tolerance For Error)**
6. **Prinsip 6: Usaha Fizikal Yang Rendah (Low Physical Effort)**
7. **Prinsip 7: Kesesuaian Dan Kecukupan Saiz Dan Ruang (Size And Space For Approach And Use)**

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PENGENALAN

Pentingnya kesenambungan mobiliti dalam pergerakan dari rumah ke destinasi urusan harian seseorang OKU

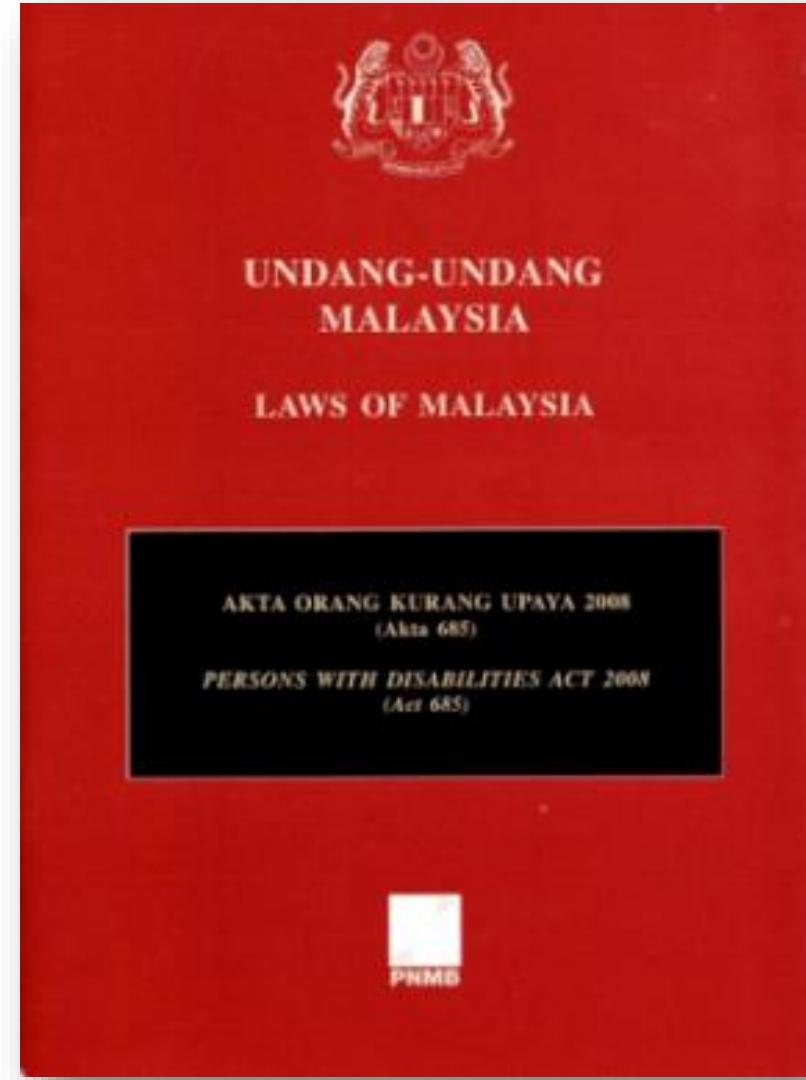

Sekiranya salah satu daripada rantaian link perjalanan ini tidak aksesible maka keseluruhan pergerakan mobiliti seseorang individu OKU tidak tercapai hasratnya untuk urusan sehariannya (contoh: pengangkutan awam boleh diakses tetapi tempat kerjanya ada tangga dan tempat membeli belah pula tiada lif mahupun toilet yang aksesible maka rantaian link tersebut akan terputus)

PERUNDANGAN

Akta Orang Kurang Upaya 2008 (Akta 685)

- Suatu akta untuk mengadakan peruntukan bagi pendaftaran, perlindungan, rehabilitasi, pembangunan dan kesejahteraan Orang Kurang Upaya, penubuhan Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya, dan perkara-perkara yang berkaitan dengannya

(Bah IV :Penggalakan & Pembangunan Kualiti Hidup & Kesejahteraan OKU)

- Bab I Kebolehaksesan : Akses kepada kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam

PERUNDANGAN

Akta Parit, Jalan dan Bangunan 1974

Undang-undang kecil Bangunan Seragam 1984

Seksyen 34A:

Syarat-syarat bangunan bagi orang kurang upaya:

Seksyen 34(A)

- (1) Mana-mana bangunan atau bahagian daripadanya di mana undang-undang kecil ini terpakai hendaklah-
  - (a) Disediakan **akses bagi membolehkan orang-orang yang kurang keupayaan untuk masuk ke dalam, keluar** darinya dan dalam bangunan itu kecuali bagi mana-mana bahagian bangunan itu yang akses disediakan sepenuhnya atau sebahagian besarnya untuk pemeriksaan, penyelenggaraan atau pembaikan bangunan, perkhidmatan-perkhidmatannya atau loji atau jentera tetap; dan
  - (b) Direkabentukkan untuk kegunaan orang-orang kurang keupayaan.
- (2) Kehendak-kehendak undang-undang kecil ini hendaklah disifatkan telah dipatuhi mengikut Piawaian Malaysia **MS 1184 dan MS 1183**.

PERUNDANGAN

Table 1. Accessibility for PWDs, the elderly and children in different types of buildings

Types of buildings	Types of buildings	Accessible areas
1. Residential buildings: 1.1 Existing buildings: (a) 4-storeys and below (without lift access); (b) 4-storeys and below (with lift access); and (c) 5-storeys and above. 1.2 New buildings shall be provided with lift.	10. Sports complexes and public swimming pools.	All areas intended for access by employees or public.
2. Office buildings.	11. Restaurants and eating establishments.	All areas intended for access by employees or public.
3. Shophouses.	12. Markets and hawker or food centres.	All areas intended for public access
4. Shopping complexes and multipurpose complexes.	13. Hospitals, clinics, dispensaries, nursing homes, homes for the aged and welfare homes.	All areas intended for access by staff, patients, inmates or public.
5. Hotels, boarding houses and chalets.	14. Factories, workshops, industrial buildings and office/showroom areas in warehouses.	All areas intended for access by employees or public.
6. Places of public resort.	15. Transport stations, interchanges, passenger terminals, administration buildings in depots, taxi and bus shelters.	All areas intended for access by employees or public.
7. Parks and open spaces including zoo, civic plaza, etc.	16. Vehicle parks (surface parking or vehicle parking buildings).	Prescribed areas. For vehicle parking buildings, carpark decks to be made accessible.
8. Schools, colleges, universities or institutions of learning.	17. Heritage building.	Prescribed areas intended for access by employees or public.
9. Hostels, halls of residence or dormitories.		

Standard ini adalah amalan terbaik dan ukuran yang mematuhi spesifikasi

PERUNDANGAN

NASIONAL

Dakwa individu salah guna kemudahan OKU

Fahmy A Rosli

Disember 1, 2019 @ 5:44pm

fahmy.azril@bh.com.my

Individu tidak bertanggungjawab meletakkan kenderaan di petak parkir yang disediakan untuk OKU di kawasan Rehat dan Rawat Sungai Buloh.
- NSTP/Halimaton Saadiah Sulaiman

Perundangan terkini ialah berkaitan dengan tempat letak kereta OKU

P.U. (A) 193

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

No.	Meaning of Sign	Sign
"25A. PARKING PLACE FOR DISABLED DRIVERS	This sign indicates parking place for disabled drivers	

DIMENSIONS:

	Dimensions in mm			
	Main panel		Additional panel	
	a	b	c	d
Minimum	600	450	250	600

COLOUR:

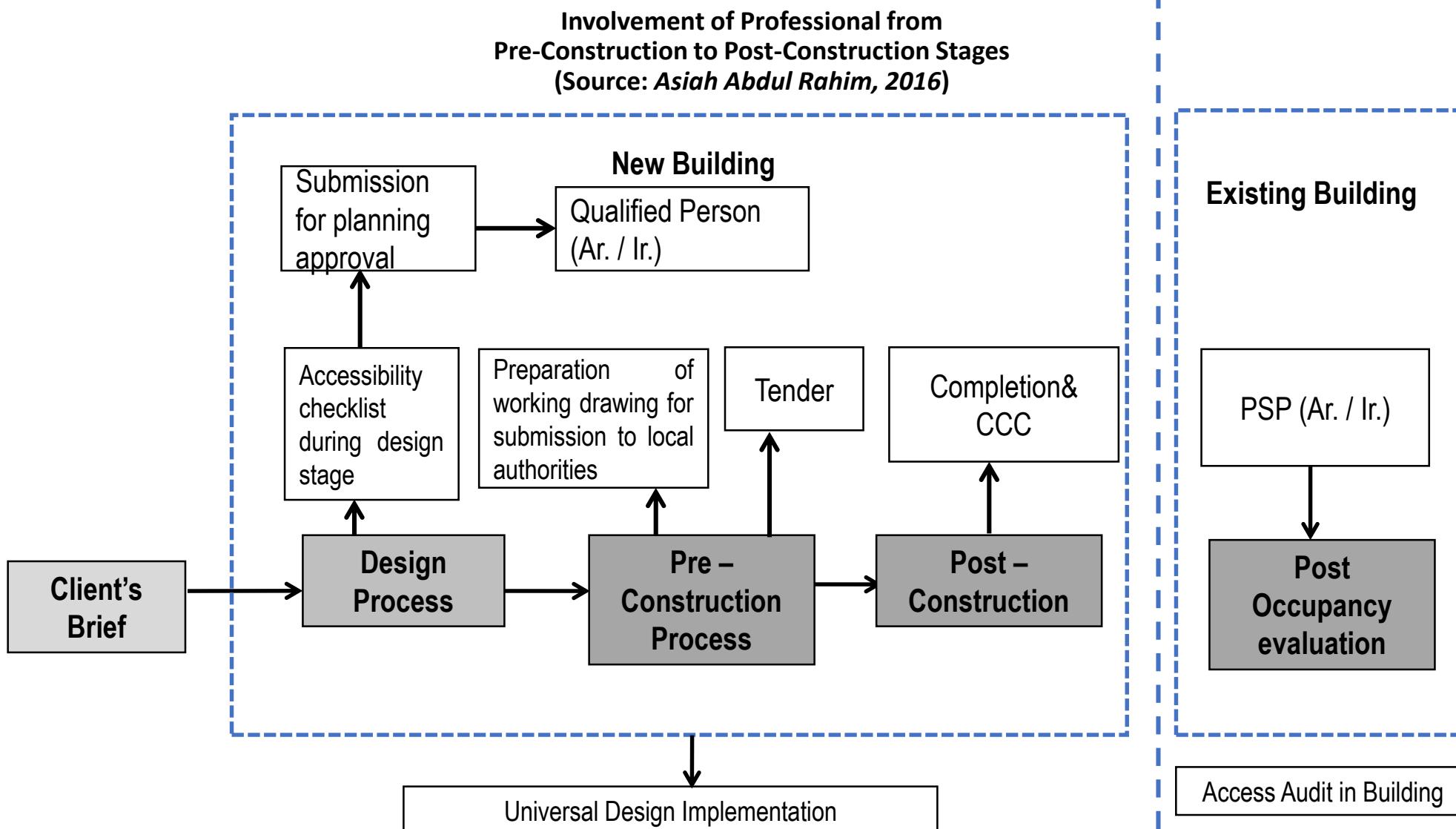
- Main panel : Blue background with white border, symbol and letters
Additional panel : White background with black border and letters..

Made 28 June 2017
[KP/BD/PJ/0.109/32 JLD.2 (32); PN(PU2)460/LXXXIX]

DATO' SERI LIOW TIONG LAI
Minister of Transport

PERANAN PROFESIONAL

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PERANAN PROFESIONAL

JAWATANKUASA PEMBANGUNAN ORANG KURANG UPAYA

Dewan Bandaraya Kuala Lumpur

d/a Sekretariat JKPOKU,
Tingkat 27, Menara DBKL 3, Bandar Wawasan, Jalan Raja Abdullah, 50300 Kuala Lumpur
Tel: 03 - 26176592/ 26176611 Fax: 03 - 26963869

ACCESS STATEMENT

Objective

'Access to and use of building', impacts on the majority of building work undertaken. An access statement is intended to allow the applicant to demonstrate how well they meet the various legislative requirements and is seen as an essential tool in demonstrating compliance.

Ultimately the driving force for the recent changes is the **Akta OKU 2008**, placing a greater emphasis on designers and occupiers to work towards meeting the Government's commitment to achieving "Thriving, inclusive and sustainable communities in all regions".

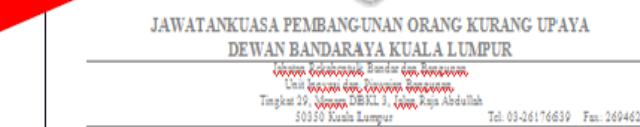
An access statement will enable Building Control Bodies to make judgements about whether the proposals make reasonable provision to meet these requirements, therefore one should be submitted to compliment the normal deposit of plans.

In existing buildings, it is also an opportunity to explain, in cases where building constraints make it difficult to meet **UBBL**, that an equivalent level of accessibility is achieved. Equivalency can be shown with reference to other recognized design guides.

The requirement for the production of an access statement should encourage project

Contoh Penyata
Aksesibiliti

Contoh kenyataan aksesibiliti

APPENDIX A – Pelan Laluan aksesibilitas

Cadangan pembangunan ditandai dengan jelas menunjukkan laluan aksesibiliti, dan di dalam bangunan di mana cir-cir aksesibiliti telah disediakan, mestinya dimasukkan bersama-sama dengan dokumen-dokumen yang diperlukan yang lain ketika mengemukakan permohonan kelulusan prinsip Aksesibiliti. Sebuah contoh dari rancangan laluan aksesibilitas diberikan di bawah ini.

Pembaharuan kepada cerun riser (mm)	Kecurangan tidak melebihi ratio yang ditetapkan
0 hingga 15	1 : 2
> 15 hingga 50	1 : 5
> 50 hingga 200	1 : 10
melebihi 200	1 : 12

(i) Dimana perubahan menegak naik lebih dari 15mm ke 200mm,

- Para ramp dan pendaratan harus dari kon trass wangs, atau
- Sebuah band berwangs harus dicat atau ditandai di tingkat atas dan bawah jalan atau lereng alternatif, penunjuk amaran taktik boleh diberikan sebagai pengganti pita berwangs. Penunjuk taktik ditetapkan kembali 300 mm daripada tepi jalur.

- b) Ramp pegangan tangan (klausa 3.3.6 Kod Etika),
 Sebuah jalan berjalan dengan kenaikan lebih dari 175 mm harus mempunyai pegangan tangan bahawa:

PERANAN PROFESIONAL

Kawalan Bangunan : Penyata Aksesibiliti (Building Control Access Statement)

Cadangan pembangunan: _____

Tarikh: _____

Butiran

Nama Pemohon

Nama Pemilik

Nama: _____ Nama: _____
Alamat: _____ Alamat: _____
Poskod: _____ Poskod: _____
Telefon: _____ Telefon: _____
email: _____

Keterangan Pembangunan

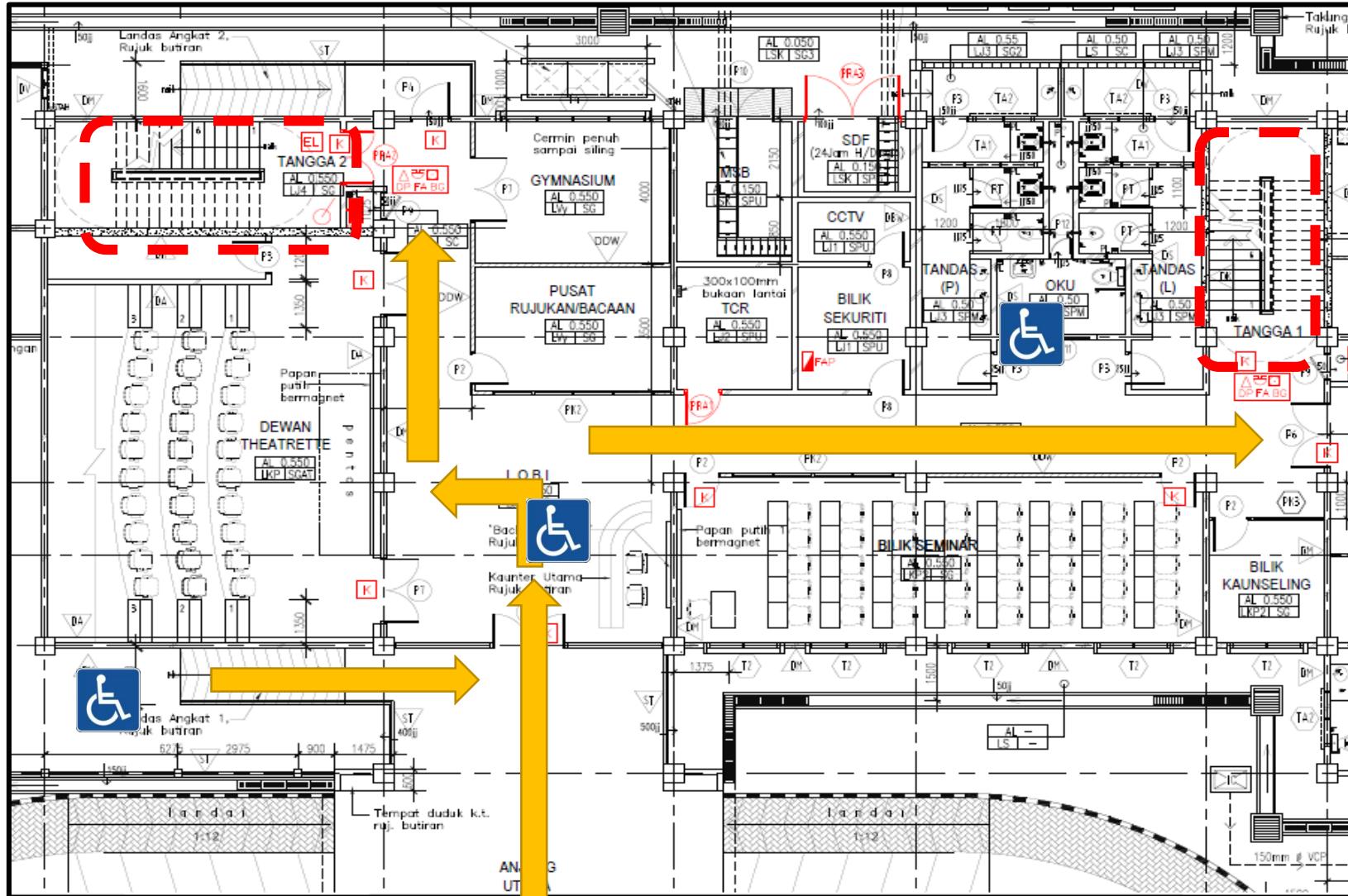
Sila masukkan keterangan tentang cadangan pembangunan iaitu saiz pembangunan, kegunaan bangunan, sifgaran/jumlah pengguna maklumat pengangkutan awam sediada dan lain-lain.

Piawaian Reka Bentuk yang Dipatuhi

MS 1184(2014)
Akta OKU 2008
Garispanduan Laluhan Bebas Halangan
Keperluan Rekabentuk Di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
Lain-lain (sila jelaskan dibawah): _____

PERANAN PROFESIONAL

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PETUNJUK

Laluan untuk pengguna wheelchair (Check points)

RMK 12

- Wawasan 2020 dan RMKe-11 berakhir pada tahun 2020
- Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB) telah diperkenalkan. 3 objektif utama WKB adalah seperti berikut:
  - a. Pembangunan untuk semua;
  - b. Mencapai tahap kehidupan wajar dan kesaksamaan pengagihan; dan
  - c. Negara bersatu, makmur dan bermaruah.
- WKB akan dilaksanakan melalui dua pelan pembangunan lima tahun iaitu RMKe-12 dan Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMKe-13)
- Tonggak Kelima RMKe-12: Inklusiviti dan Kesejahteraan Rakyat mencerminkan Teras Strategik kelima iaitu Kesejahteraan Sosial dan Teras Strategik Keenam WKB iaitu Keterangkuman Wilayah dan dijajarkan dengan dimensi Perekayasaan Sosial

**11 SUSTAINABLE CITIES
AND COMMUNITIES**

MAKE CITIES AND HUMAN SETTLEMENTS INCLUSIVE,SAFE,RESILIENT AND SUSTAINABLE

<https://youtu.be/45hlZSgGauk>

PELAKSANAAN JKR

TEMA 4: INISIATIF				
OBJEKTIF STRATEGIK	PENGUKURAN	SASARAN	INISIATIF	PEMILIK
T 4.1 Kelestarian Infrastruktur dan Bangunan T 4.2 Memperkuatkan Kelestarian Aset T 4.3 Meningkatkan Kompetensi Kelestarian	T4.1.3 Peratus projek yang mencapai skor minimum 60% reka bentuk inklusif	100 %	KELESTARIAN PEMBANGUNAN INFRASTRUKTUR DAN BANGUNAN	TKPKR Sektor Pakar, TKPKR Sektor Infra, Pengarah Kanan CA, Pengarah Kanan CJ

- Penubuhan Jawatankuasa bersama CKAS, CJ & CKIP : Jawatankuasa Aksesibiliti Infrastruktur JKR (JKAI) 2020
- Penyediaan Senarai Semak Aksesibiliti dengan penilaian skor berdasarkan MS1184 dan senarai semak KPKT
- Senarai Semak Aksesibiliti diguna ke atas projek JKR

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

- Memastikan reka bentuk projek JKR menepati keperluan untuk semua khususnya golongan OKU
- Meningkatkan tahap aksesibiliti kemudahan infrastruktur projek yang dilaksanakan
- Mengurangkan kesilapan dalam penyediaan kemudahan infrastruktur
- Menyediakan panduan mudah dalam menetapkan sasaran tahap aksesibiliti pembangunan di peringkat awal pelaksanaan projek
- Memperluaskan inisiatif kelestarian pembangunan infrastruktur yang kondusif dan selamat

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

SENARAI SEMAK DAN PENILAIAN SKOR AKSESIBILITI KEMUDAHAN INFRASTRUKTUR JKR

BERDASARKAN REKA BENTUK SEJAGAT MS1184:2014
DAN MS1331:2003

DISEDIAKAN OLEH :
JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

PERINCIAN SKOR PROJEK BANGUNAN

BORANG	KATEGORI PEMATUHAN	SKOR	JUMLAH SKOR (%)
BORANG A	SENARAI SEMAK TEMPAT LETAK KERETA	<input type="text"/> 8	
BORANG B	SENARAI SEMAK LALUAN KE BANGUNAN	<input type="text"/> 12	
BORANG C	SENARAI SEMAK RAMP	<input type="text"/> 6	
BORANG D	SENARAI SEMAK PINTU DAN TINGKAP	<input type="text"/> 13	
BORANG E	SENARAI SEMAK TANDAS,BILIK MANDI DAN RUANG WUDUK	<input type="text"/> 28	
BORANG F	SENARAI SEMAK LALUAN KECEMASAN	<input type="text"/> 7	
BORANG G	SENARAI SEMAK SISTEM AMARAN KEBAKARAN	<input type="text"/> 4	
BORANG H	SENARAI SEMAK TANGGA	<input type="text"/> 5	
BORANG I	SENARAI SEMAK SUSUR TANGAN (HANDRAILS)	<input type="text"/> 10	
BORANG J	SENARAI SEMAK LIF DAN ESKALATOR	<input type="text"/> 15	
BORANG K	SENARAI SEMAK PEMEGANG PINTU	<input type="text"/> 7	
BORANG L	SENARAI SEMAK PENYAMPUT TETAMU, KAUNTER & AUDITORIUM	<input type="text"/> 4	
BORANG M	SENARAI SEMAK KONTRAS VISUAL,PAPAN TANDA & SIMBOL GRAFIK	<input type="text"/> 15	
BORANG N	SENARAI SEMAK SISTEM SALIRAN	<input type="text"/> 3	
BORANG O	SENARAI SEMAK REKA BENTUK JALAN DALAMAN	<input type="text"/> 5	

Note:

Sila postikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

KAEDAH PENGGUNAAN SENARAI SEMAK

E. SISTEM PEMARKAHAN

SEKSYEN A: BANGUNAN

Skor pemarkahan bagi seksyen ini adalah jumlah pematuhan Borang A-O (15 Borang). Kriteria yang ditandakan dengan (*) adalah kriteria yang dikategorikan sebagai mandatori dan perlu diaplikasikan ke dalam reka bentuk bangunan oleh pereka bentuk. Sila rujuk borang pematuhan untuk kriteria mandatori.

BORANG TERLIBAT	JUMLAH SKOR	PERATUS (%) KESELURUHAN SKOR
BORANG A-O	142	100%

SEKSYEN B: JALAN

Skor pemarkahan bagi seksyen ini adalah pematuhan kepada *Standard Drawing for Road Works : Facilities For Person with Disabilities* yang dibangunkan oleh Cawangan Jalan. Secara ringkasnya enam (6) lukisan standard telah dijadikan sebagai lukisan pematuhan di dalam senarai semak ini. Terdapat juga opsyen di dalam penggunaan lukisan standard ini iaitu *Standard Drawing SD (ii) dan SD (iv)*. Pereka bentuk boleh memilih *Standard Drawing (SD)* yang ingin digunakan bergantung kepada keperluan dan kehendak reka bentuk/projek. Butiran lanjut Rumusan dan Perincian Skor boleh disemak dalam Seksyen B: Jalan di (muka surat 71).

PEMATUHAN KEPADA STANDARD DRAWING FOR ROAD WORKS: FACILITIES FOR PERSON WITH DISABILITIES	JUMLAH SKOR	PERATUS (%) KESELURUHAN SKOR
SD (i) : Pedestrian fencing and handrails details SD (ii) : a) Standard traffic signal head (Group 3) <u>OR</u> : b) Pedestrian bridge with ramp SD (iii) : Typical carpark with kerb ramps and tactile/paving block SD (iv) : a) Typical pedestrian crossing with kerb ramps and tactile/paving block <u>OR</u> : b) Typical pedestrian crossing with kerb ramps	10	100%

F. SKOR PEMARKAHAN DAN INDIKASI SKOR

Skor pemarkahan dan indikasi skor adalah seperti berikut:

SKOR PEMARKAHAN (%)	INDIKASI SKOR
80-100	SANGAT BAIK
60-79	BAIK
40-59	MEMUASKAN
≤ 39	KURANG MEMUASKAN

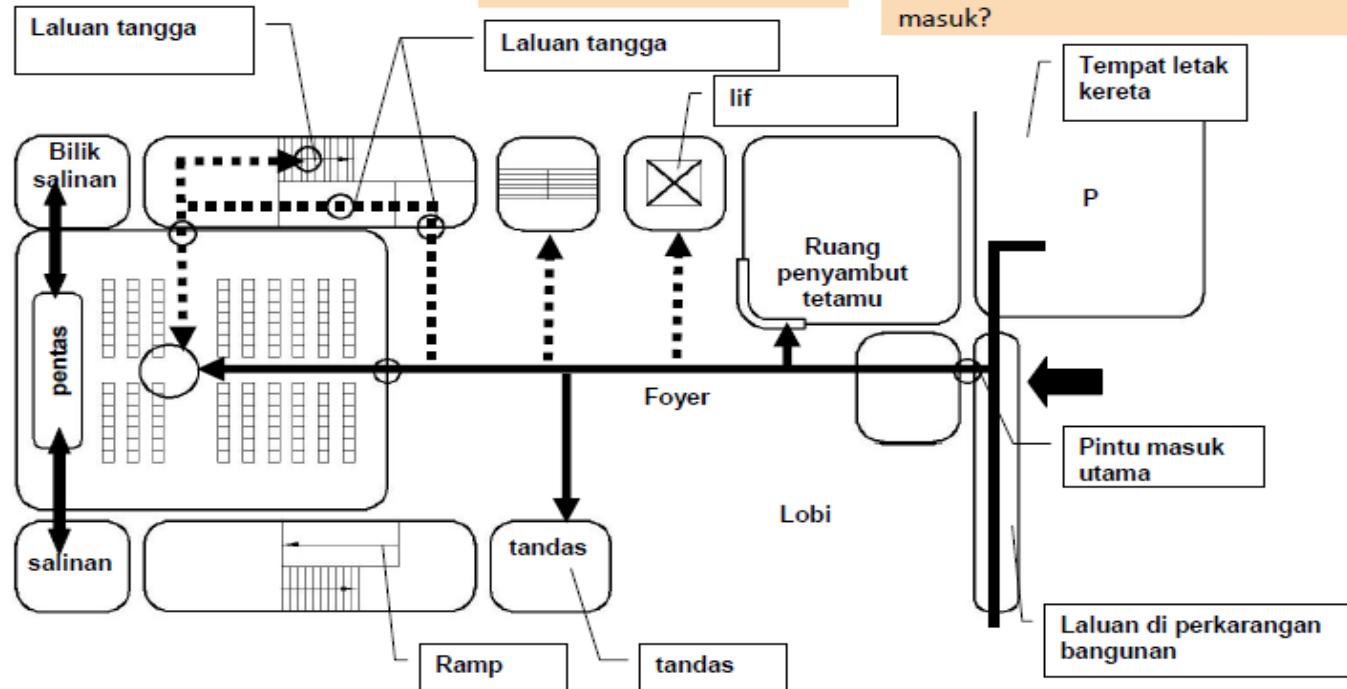
PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Tandas
Apakah fungsi yang perlu diberi penekanan dalam tandas pelbagai fungsi?
Adakah bilangan yang mencukupi untuk tandas?

Lif
Adakah bentuk dan saiz lif yang sesuai?
Adakah sebilangan besar pengguna kerusi roda yang mungkin menggunakan lif pada masa yang sama?

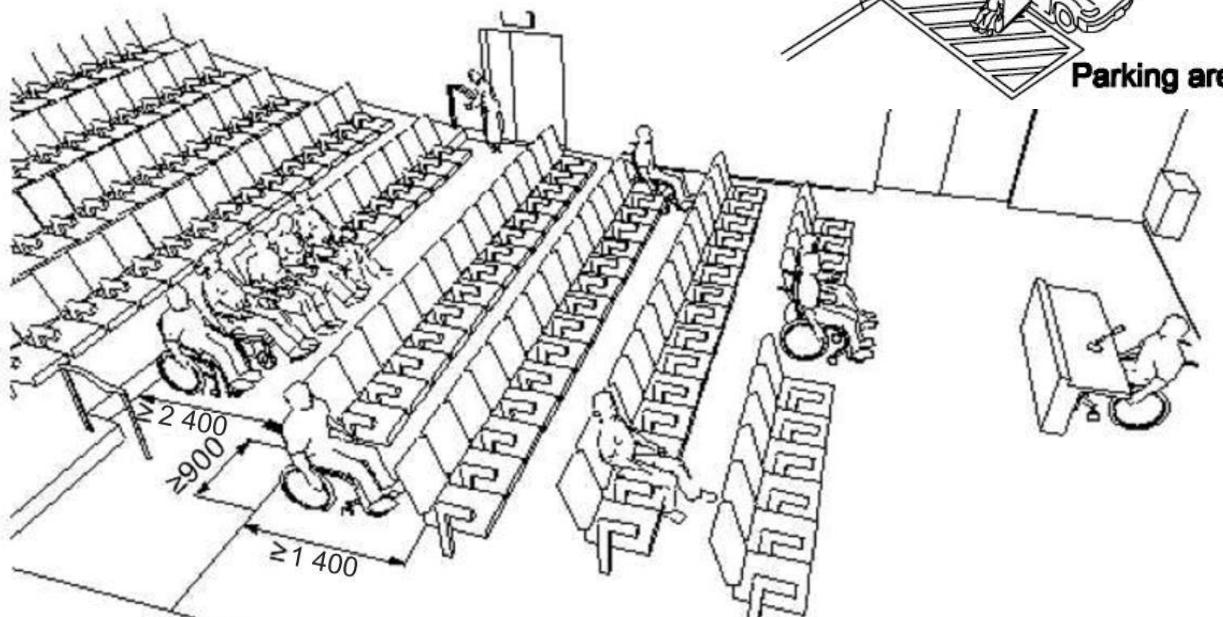
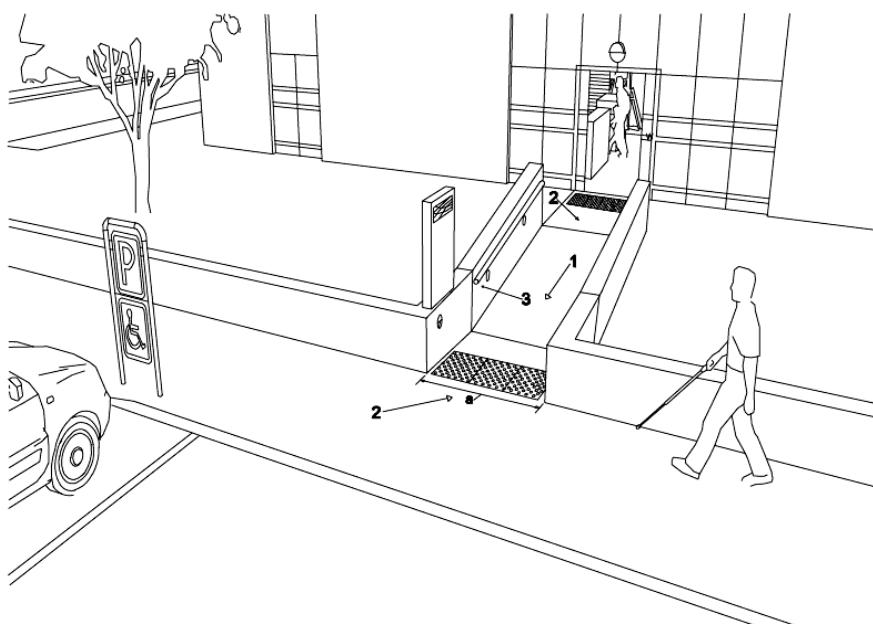
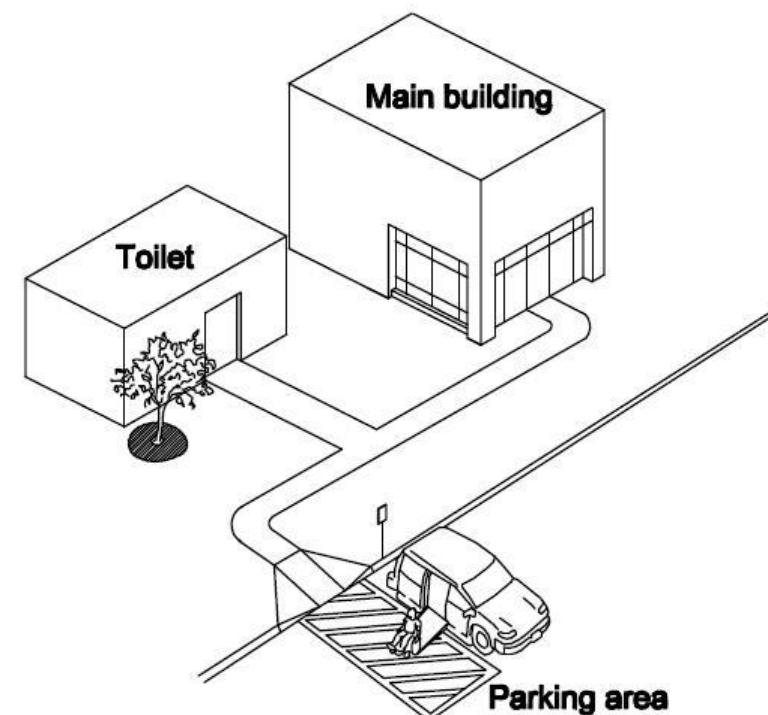
Tempat letak Kereta
Adakah tempat letak kereta bagi pengguna kerusi roda (saiz, petakan, bilangan ruang, dan lokasinya) sesuai?
Bolehkah orang yang bukan seorang pengguna kerusi roda tetapi mempunyai keperluan khusus letak berhampiran pintu masuk?

Objektif untuk mempunyai perancangan checkpoint keseluruhan adalah untuk perekabentuk memastikan aksesibiliti yang lancar ke kawasan/ruang berkenaan oleh orang kurang upaya

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

Penyediaan aksesibiliti kepada semua kemudahan bangunan, i.e. tempat letak oku, laluan pejalan kaki yang selamat, jarak dekat dari tempat letak kenderaan, tiada halangan, pencahayaan yang baik, papan tanda dan kontras yang baik serta penggunaan ruang yang sama dengan adil

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

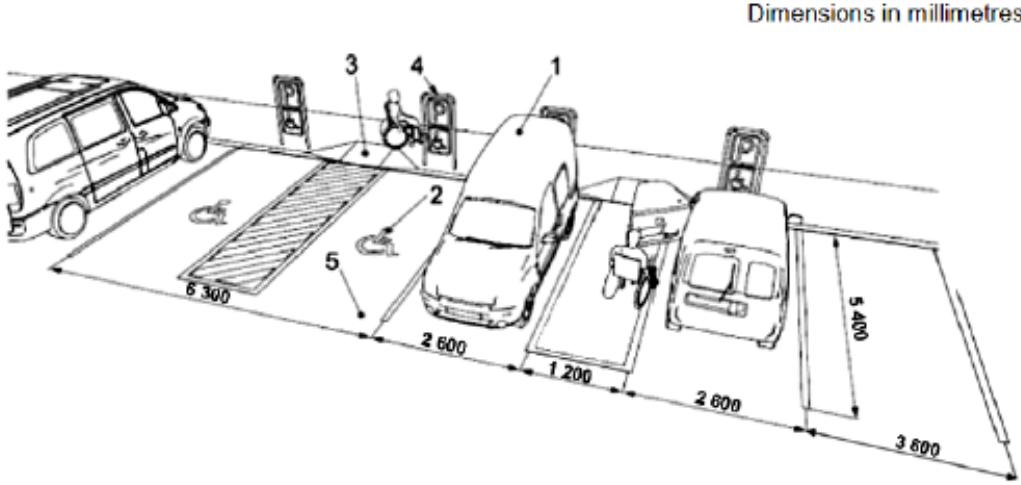
BORANG A

SENARAI SEMAK TEMPAT LETAK KERETA

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

TEMPAT LETAK KERETA (TLK)

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Dimensions in millimetres
1*	TLK OKU perlu disediakan berdekatan dengan pintu masuk utama dan tidak melebihi 50m.		 <p>The diagram illustrates a parking area with several cars. A van is shown in the top left. Two disabled vehicle spaces (TLK OKU) are indicated by hatched areas. Space 1 is a standard space, and Space 2 includes a kerb ramp (3). Both spaces require a minimum unobstructed height of 2600 mm (1). Access symbols (4) are located at the entrances. A transfer area (5) is shown between the spaces, with a width of 1200 mm. The total length of each space is 3600 mm, and the distance between the centers of the two spaces is 2600 mm. The entire area is on firm ground (5).</p>
2	Bilangan TLK OKU yang perlu disediakan sekurang-kurangnya: <ol style="list-style-type: none"> Minimum satu (1) TLK OKU pada setiap kawasan tempat letak kendaraan; Nisbah 1:25 TLK OKU bagi setiap seratus (100) ruang TLK; Enam (6) TLK OKU bagi ruangan tempat letak kendaraan sehingga 200 dan tambahan satu (1) TLK OKU bagi setiap tambahan seratus (100) ruangan tempat letak kendaraan seterusnya. 		<p>Key</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 minimum unobstructed height for vans 2 600 mm 2 symbol of access 3 kerb ramp 4 signage, including symbol of access 5 firm ground
3*	Ruang TLK cukup untuk pengguna OKU keluar masuk kenderaan dengan selamat berukuran minimum 5400mm x 3600mm (P x L) termasuk transfer area minimum 1200mm (Rujuk Gambar Rajah 1)		

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

BORANG B

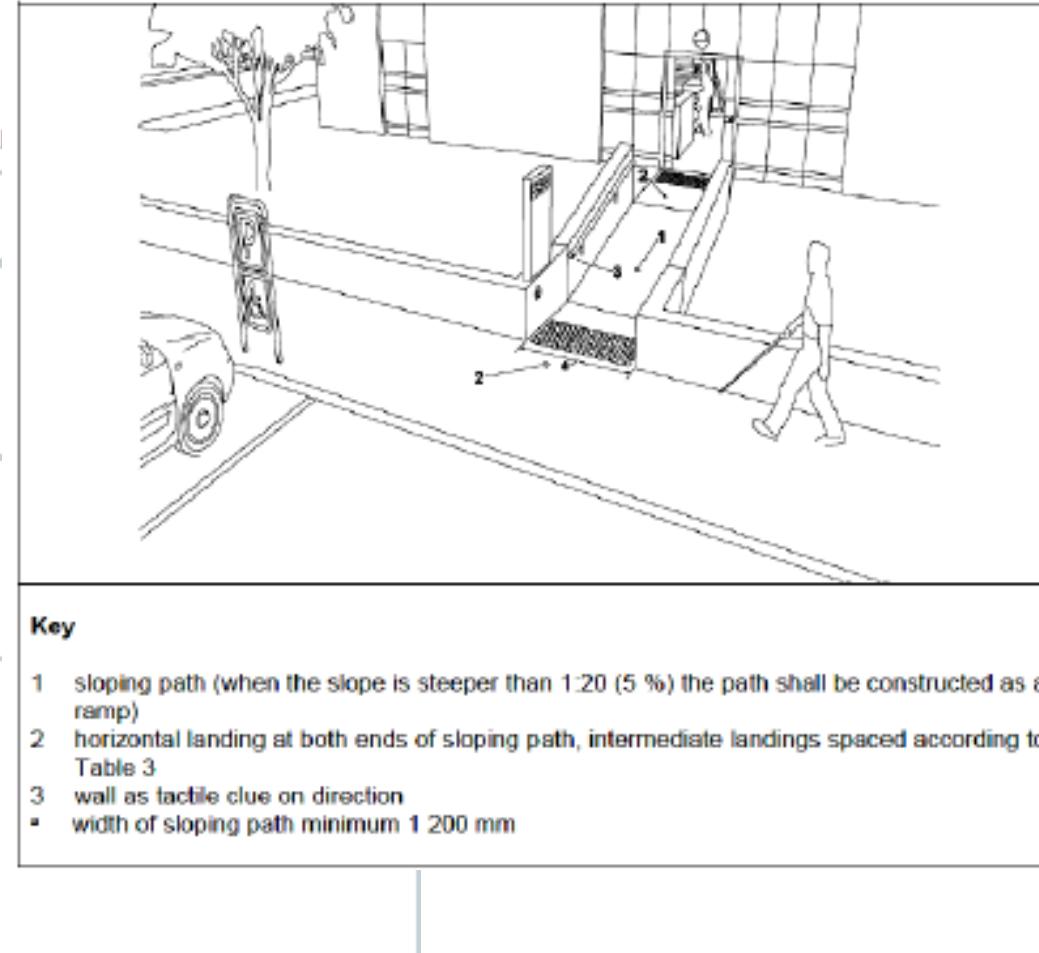
SENARAI SEMAK LALUAN KE BANGUNAN

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

LALUAN KE BANGUNAN

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pemerhatian/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPL)

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)
1*	Bagi laluan masuk ke bangunan yang mempunyai kecerunan melebihi 1:20 (5%), ramp perlulah dibina pada laluan tersebut . <i>(Rujuk Gambar Rajah 5)</i>	
2	Pastikan laluan mempunyai warna yang berbeza dengan warna di sekitarnya serta menggunakan jubin pandu arah untuk OKU cacat penglihatan. <i>(Rujuk Gambar Rajah 6)</i>	
3*	Laluan akses ke bangunan adalah rata dan selamat <i>(Rujuk Gambar Rajah 7)</i> Bagi mana-mana bahagian laluan untuk akses ke bangunan yang berkecerunan melebihi 1:20, ramp hendaklah disediakan. Memastikan material daripada jenis slip resistant digunakan di laluan akses supaya laluan tidak licin.	

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

BORANG C

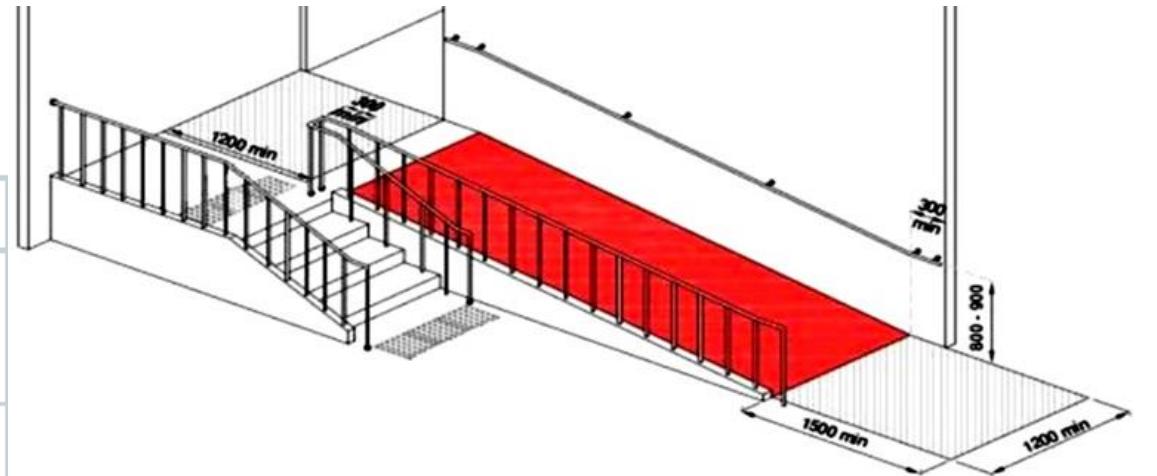
SENARAI SEMAK RAMP

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

RAMP

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
1*	Ramp perlu disediakan bagi sebarang perubahan ketinggian permukaan laluan.Tangga perlu disediakan bersebelahan dengan ramp jika perbezaan aras melebihi 300mm. (Rujuk Gambar Rajah 15)		
2*	Kecerunan ramp tidak melebihi nisbah 1:12. (Rujuk Jadual 1)		
3*	Lebar bersih ramp perlu disediakan tidak kurang daripada 1200mm. Bagi ramp yang mempunyai susur tangan, jarak minimum antara susur tangan adalah 1000mm.		
4	Jarak <i>end landing</i> dan <i>intermediate landing</i> hendaklah disediakan tidak kurang daripada 1500mm. Bagi bangunan sediada; panjang ramp tanpa halangan perlu disediakan tidak kurang daripada 1200mm. (Rujuk Gambar Rajah 16)		
5*	Susur tangan hendaklah disediakan di kedua-dua sisi bagi laluan ramp yang melebihi 800mm panjang. Jarak minimum antara susur tangan adalah 1000mm.		
6*	Permukaan ramp mestilah stabil dan tidak licin samada dalam keadaan kering dan basah.		

Max. rise (mm)	Max. slope	Max. slope (mm/m)	Max. length between landings (mm)	Outdoor use	Indoor use	Handrails required
≥ 500	1 in 20 (5.0 %)	50	6 000	yes	yes	see 8.5
460	1 in 19 (5.3 %)	53	6 000	yes	yes	see 8.5
420	1 in 18 (5.6 %)	56	6 000	yes	yes	see 8.5
385	1 in 17 (5.9 %)	59	6 000	yes	yes	see 8.5
350	1 in 16 (6.3 %)	63	5 600	yes	yes	see 8.5
315	1 in 15 (6.7 %)	67	4 500	yes	yes	see 8.5
280	1 in 14 (7.1 %)	71	4 000	yes	yes	see 8.5
245	1 in 13 (7.7 %)	77	3 000	yes	yes	see 8.5
210	1 in 12 (8.3 %)	83	2 500	yes	yes	see 8.5
180	1 in 11 (9.1 %)	91	2 000	curb ramps only	not recommended	no
150	1 in 10 (10.0 %)	100	1 500	curb ramps only	not recommended	no
110	1 in 9 (11.1 %)	111	1 000	curb ramps only	not recommended	no
75	1 in 8 (12.5 %)	125	600	curb ramps only	threshold ramps only	no

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

BORANG D

SENARAI SEMAK PINTU DAN TINGKAP

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

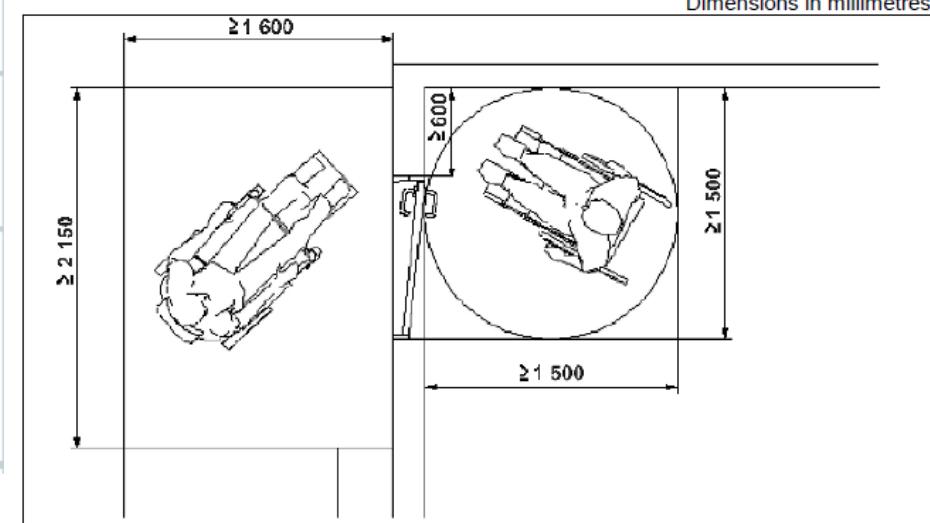
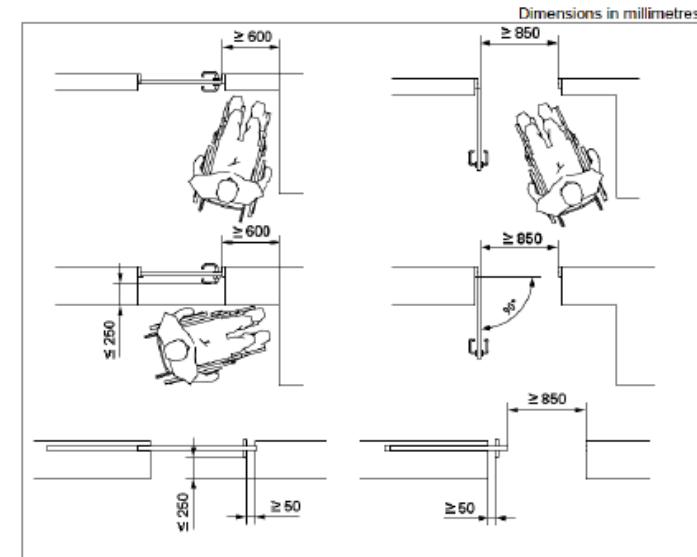
PINTU

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
1*	Lebar pintu untuk laluan kerusi roda adalah sekurang-kurangnya 850mm; kelebaran pintu 900mm dan ke atas adalah digalakkan.		
2*	Ketinggian pintu sekurang-kurangnya 2100mm.		
3*	Menyediakan ruang untuk pergerakan OKU dan ruang laluan daun pintu tidak kurang 2000mm terutama bagi pintu menuju ke tangga.		
4*	Lebar bukaan pintu tidak kurang daripada 900mm termasuk bagi pintu berdaun dua. Bagi bangunan hospital/kompleks sukan, bukaan minimum tidak kurang daripada 1000mm.		

BORANG D | SENARAI SEMAK PINTU DAN TINGKAP

Rajah Rujukan (Gambar Rajah)

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

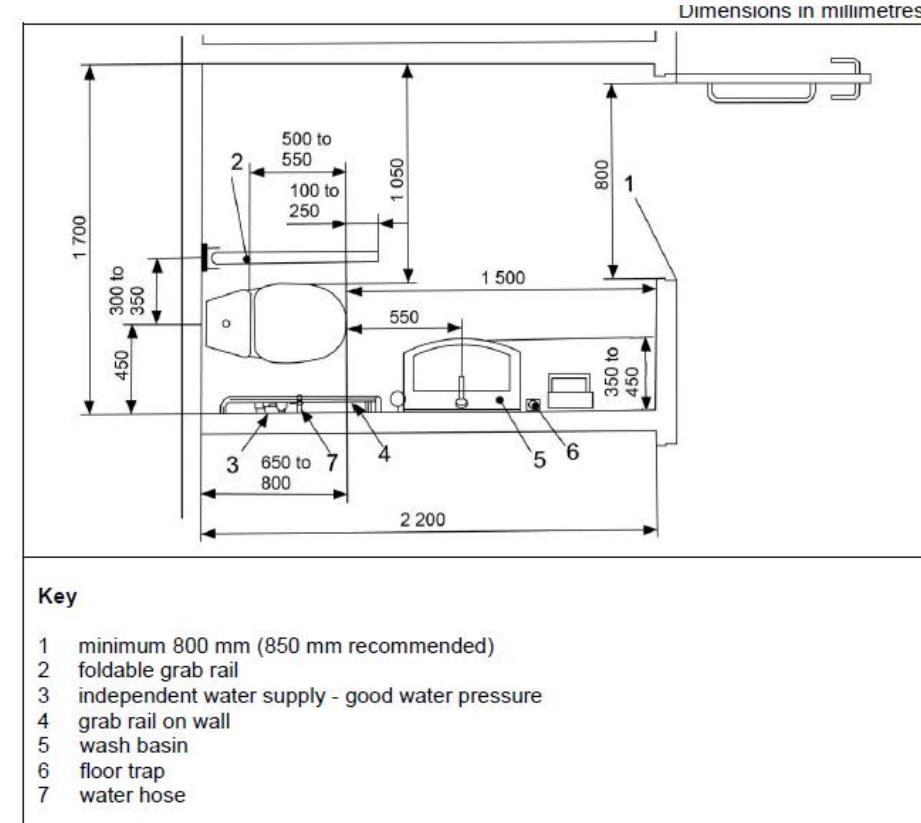
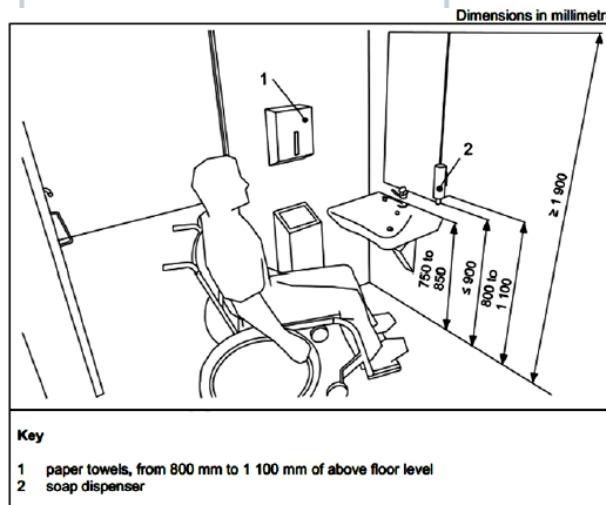
BORANG E

SENARAI SEMAK TANDAS, BILIK MANDI DAN RUANG WUDUK

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
7*	Lantai tidak licin.		
8*	Tandas awam mempunyai ruang yang minimum 1700mm x 2200mm (P x L) untuk pengguna kerusi roda keluar dan masuk.		
9*	Keperluan bagi mangkuk tandas:		
	a) Mangkuk tandas bercirikan spesifikasi OKU (ketinggian 400mm-480mm, jenis, warna, simbol) dan berada dalam keadaan selesa untuk pengguna kerusi roda;		
10*	b) Jarak minimum dari tepi tempat duduk tandas ke dinding belakang adalah antara 650 mm dan 800 mm;		
11	c) Jarak minimum sudut mangkuk tandas ke dinding bersebelahan hendaklah 250 mm (Rujuk Gambar Rajah 24). Jarak minimum dari garis tengah sudut tandas ke dinding bersebelahan hendaklah 450 mm.		

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

BORANG I

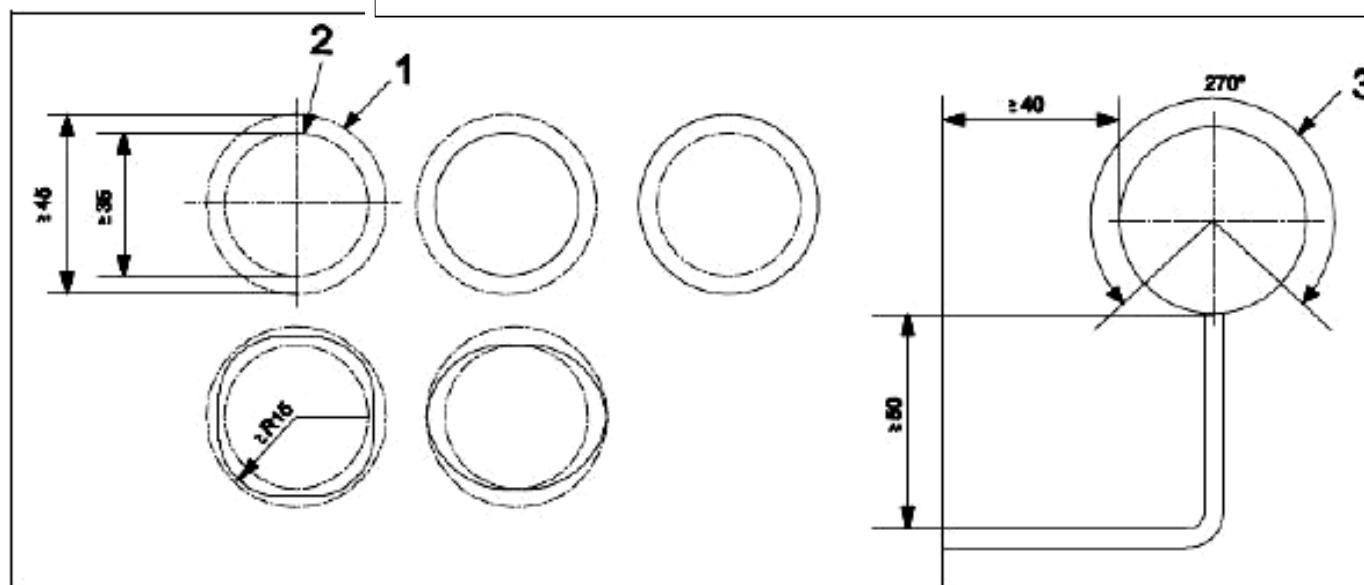
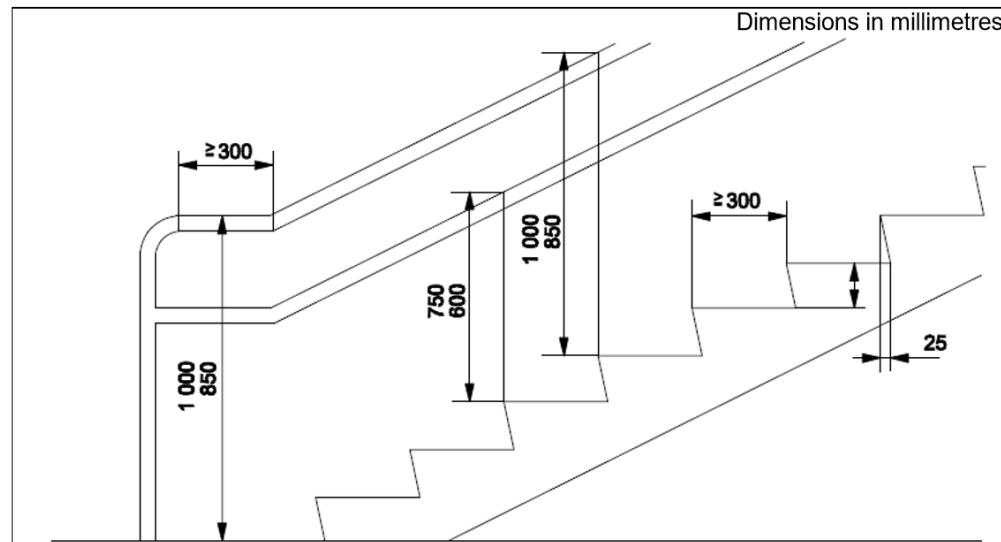
SENARAI SEMAK SUSUR TANGAN (HANDRAILS)

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

SUSUR TANGAN (HANDRAILS)

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
1	Susur tangan disediakan dengan kukuh dan kuat dan boleh menanggung beban minimum 150 kg.		
2*	Susur tangan dipasang pada kedua-dua sisi tangga/ramp. Susur tangan di bahagian tengah perlu dipasang sekiranya lebar tangga/ramp melebihi 2700mm		
3	Susur tangan yang dipasang perlu mematuhi ciri-ciri berikut (Rujuk Gambar Rajah 36): i. Diameter tidak lebih dari 45mm;		
4*	ii. Ruang minimum tidak kurang dari 40mm disediakan antara susur tangan dan dinding;		
5	iii. Mudah digenggam (270° lengkung di bahagian atas bebas dari halangan).		
6*	iv. Mempunyai permukaan yang licin dan tanpa gelinciran.		

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

BORANG M

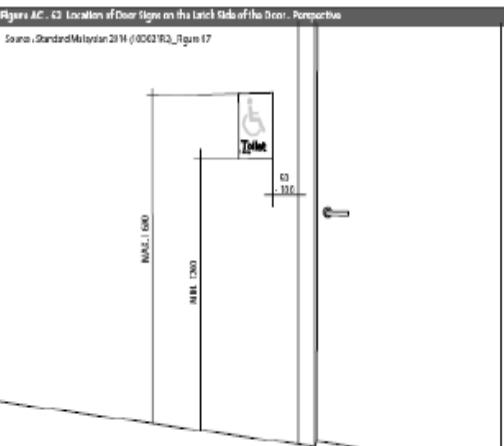
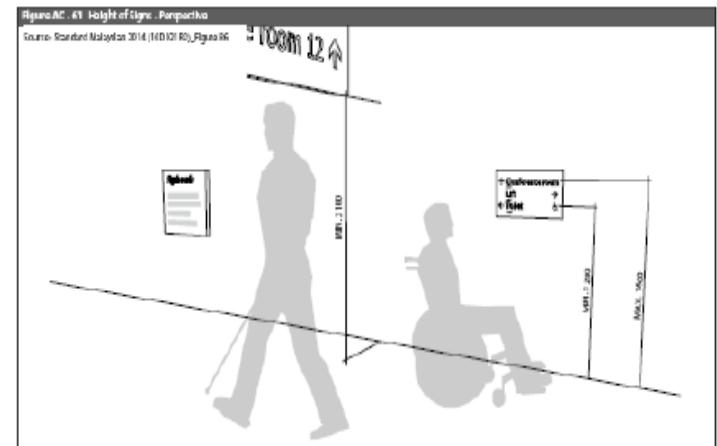
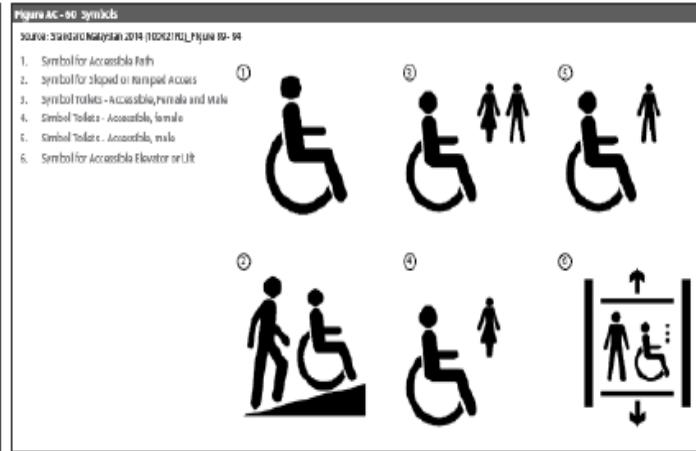
SENARAI SEMAK KONTRAS VISUAL,PAPAN TANDA DAN SIMBOL GRAFIK

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

SIMBOL GRAFIK

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang **TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE)** dijumlah.

Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)
9*	Simbol grafik yang digunakan bersesuaian dan betul sebagai panduan dan tanda arah kepada OKU. (Rujuk Gambar Rajah 52,53&55)	
10	Simbol grafik (tulisan) pada tanda arah dan pintu yang boleh disentuh perlu disertakan bersama tulisan Braille.	
11*	Simbol grafik digunakan untuk menunjukkan bahagian-bahagian tertentu kemudahan berdasarkan jenis kelainan upaya. a) Simbol grafik disediakan bagi OKU mobiliti untuk menunjukkan lokasi: i) Letak kereta/garaj	

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

BORANG N

SENARAI SEMAK SISTEM SALIRAN

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

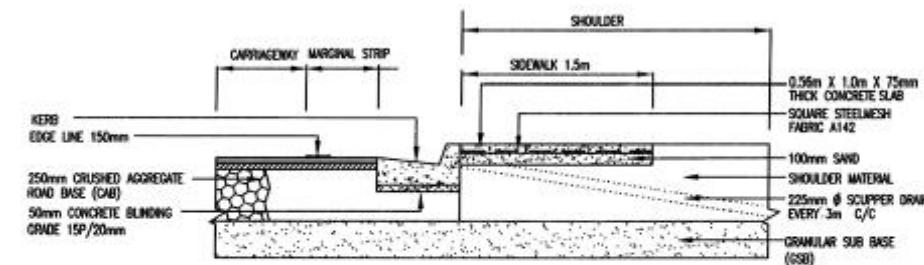
SISTEM SALIRAN

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahahkan semula.

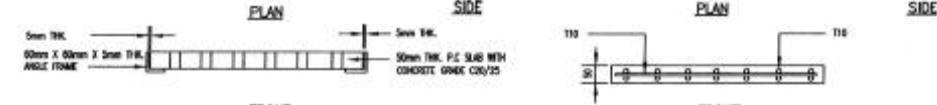
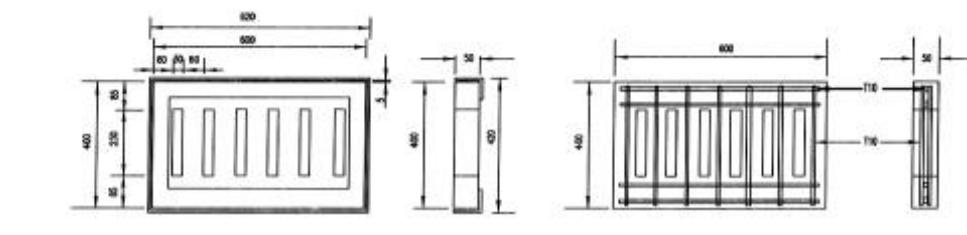
Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
1*	<i>Drainage grating pada laluan akses atau ramp hendaklah flush-in dengan permukaan lantai. (Contoh: compressed slab/ concrete slab) (Rujuk Lukisan 1)</i>		
2	<i>Dished channel/perlu dielakkan dipertembungan antara laluan pejalan kaki dan ramp. (Rujuk Gambar Rajah 57)</i>		
3	<i>Sekiranya dished channel/ perlu disediakan di kawasan selain daripada item (2), saiz dished channel/ tersebut perlulah mempunyai lebar minimum 150mm dan maksimum drop into gully sebanyak 5mm</i>		
		/3	

BORANG N | SENARAI SEMAK SISTEM SALIRAN

Rajah Rujukan (Gambar Rajah)

TYPICAL DETAILS OF CONCRETE SLAB SIDEWALK

TYPICAL SUMP P.C. SLAB DETAILS

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

BORANG O

SENARAI SEMAK REKA BENTUK JALAN DALAMAN

(Kriteria yang bertanda (*) adalah mandatori)

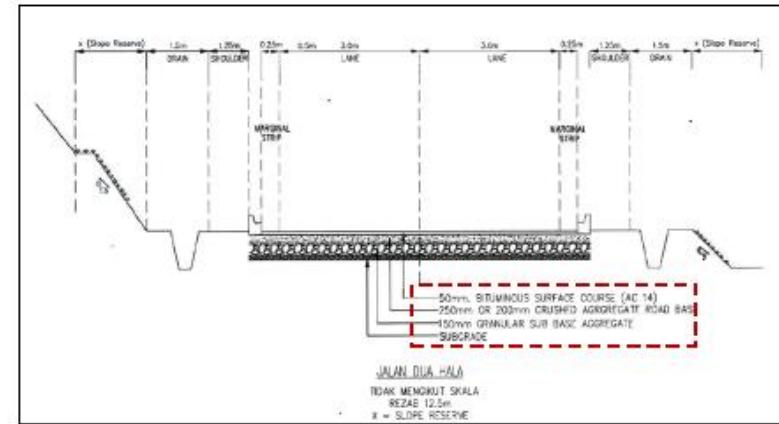
REKA BENTUK JALAN DALAMAN

Sila pastikan skor dan jumlah skor bagi borang pematuhan/kriteria yang TIDAK TERPAKAI (NON-APPLICABLE) dijumlahkan semula.

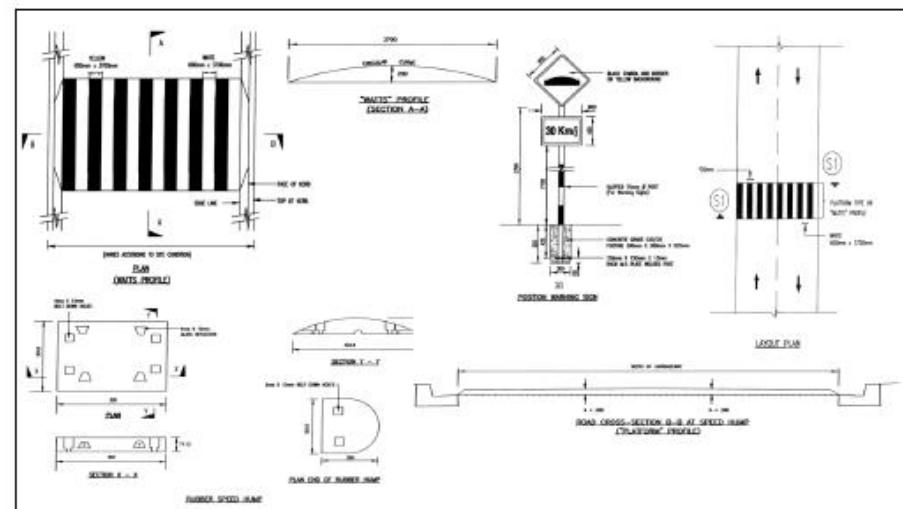
Bil.	Perkara	Pematuhan (✓ / X)	Catatan
1*	Butiran struktur lapisan jalan yang menggunakan saiz batu baur (<i>aggregates</i>)/AC 14 untuk lebih cengkaman (<i>grip</i>) dan mengelakkan gelinciran terutama dari kawasan parkir OKU menuju ke bangunan utama. (Rujuk Lukisan 2)		
2*	Perincian persimpangan jalan yang mengambil kira kemudahan-kemudahan OKU contohnya lampu isyarat yang dilengkapi dengan sistem <i>buzzer</i> atau lintasan zebra.		
3	Penggunaan <i>speed humps</i> pada reka bentuk bagi mengurangkan kelajuan trafik pada jalan dalaman. (Rujuk Lukisan 3)		
4*	Penggunaan Papan Tanda Trafik pada reka bentuk jalan dalaman sebagai peringatan kepada pengguna trafik akan keselamatan pengguna OKU di perkarian bangunan.(Rujuk Lukisan 4)		
5*	Penggunaan Lintasan Zebra dalam reka bentuk jalan dalaman. (Rujuk Lukisan 5)		
		/5	

BORANG O | SENARAI SEMAK REKA BENTUK JALAN DALAMAN

Rujah Rujukan (Gambar Rajah)

Lukisan 2: Penggunaan saiz batu baur dengan (*aggregates*) AC 14 untuk lebih cengkaman bagi mengelakkan gelinciran

Lukisan 3: Butiran perincian bebendul jalan (*speed bump*)

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

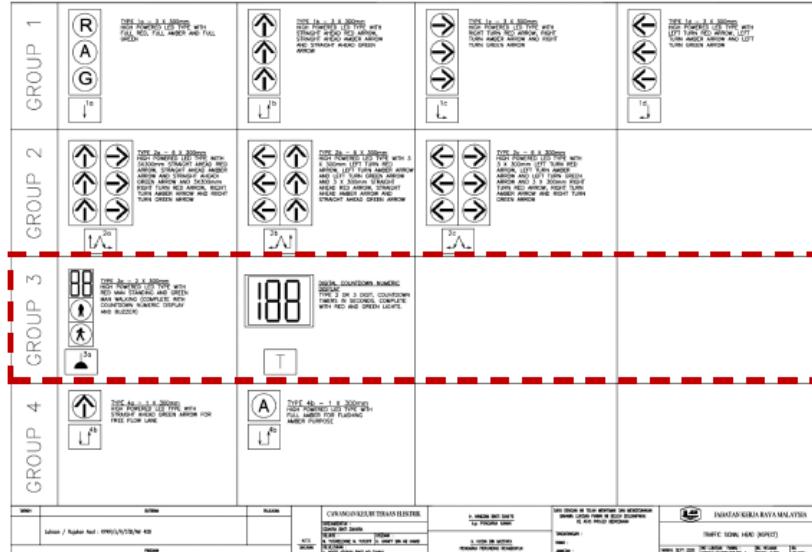
REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

SD (ii)-a | STANDARD DRAWING FOR ROAD WORKS: STANDARD TRAFFIC SIGNAL HEAD (GROUP 3)

Nota:

Perek bentuk mempunyai pilihan untuk menggunakan SD (ii) a ATAU SD (ii) b untuk kriteria pematuhan ini.

ii) Standard traffic signal head (Group 3)

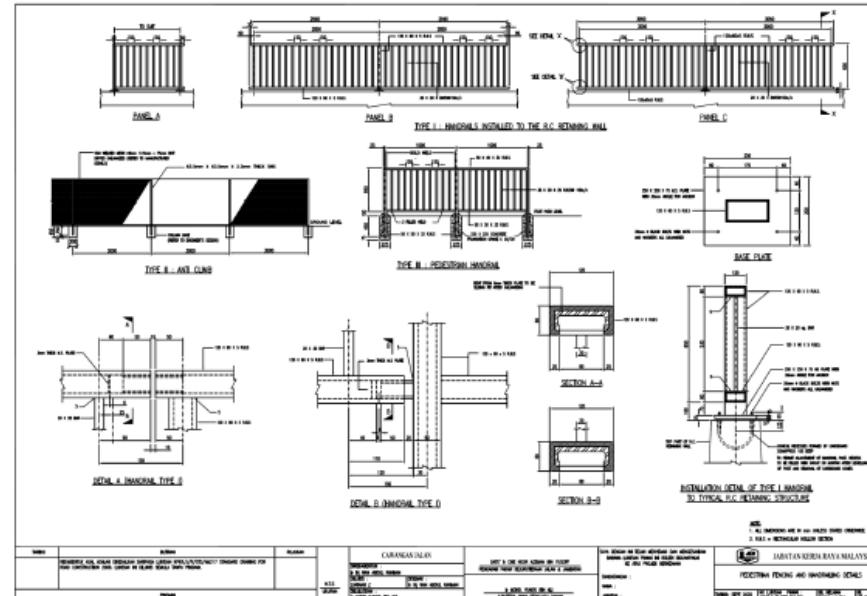

Sila tanda (✓) pada ruang yang berkedaan :

	SKOR
Lukisan digunakan dalam projek	3
Lukisan tidak digunakan dalam projek	0
JUMLAH SKOR	

SD (i) | STANDARD DRAWINGS FOR ROAD WORKS: PEDESTRIAN FENCING AND HANDRAILS DETAILS

i) Pedestrian fencing and handrails details

Sila tanda (✓) pada ruang yang berkedaan :

SKOR
Lukisan digunakan dalam projek
Lukisan tidak digunakan dalam projek
JUMLAH SKOR

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

MS 1183: 2015,
Fasal 46 – Pemindahan/ Evakuasi orang kurang upaya, Sub-klausula 46.1:

Pengurusan keselamatan mengambil kira keperluan orang kurang upaya dalam pelan evakuasi. Pelan evakuasi tidak boleh hanya bergantung pada bantuan pasukan bomba dan penyelamat tetapi perlu diambil kira dalam reka bentuk bangunan

- Evakuasi Mendatar - Tempat Kumpul OKU
  - Jalan Keluar
- Evakuasi Menegak - Lif, Ramp & Tangga
- Susur Tangan
- Sistem Penggera Visual

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Figure 85. Example of fire evacuation staircase with an adjoining area of rescue assistance

- Dibenarkan untuk bangunan yang tidak melebihi 4 tingkat di atas tanah atau tanpa penyediaan lif
- Tidak boleh menghalang atau mengganggu jalan keluar
- Ruang kerusi roda sekurang-kurangnya 900mm X 1400mm

PELAKSANAAN DALAM PROJEK

!

EVACUATION FOR DISABLED PEOPLE

All staff should be aware of the specific needs of a disabled person
The needs differ from person to person

Wheelchair Users
Assist Wheelchair user along specific escape routes towards the identified refuge point
Do not use lifts
Do not attempt to lift the wheelchair or occupant until trained to do so

People with Impaired Vision
Look for people who may be identified as having impaired vision by wearing this sign
Look out for people who may be disorientated
Tell them your name and speak clearly giving instructions
Offer your arm to lead them through the evacuation route identified by the running man
Provide continual commentary as to where you are going
Do not point - gestures will go unnoticed

People with Impaired Hearing
These people may not have heard the alarm
Attract their attention in some other way
Ensure that they follow the evacuation route identified by the escape route signs

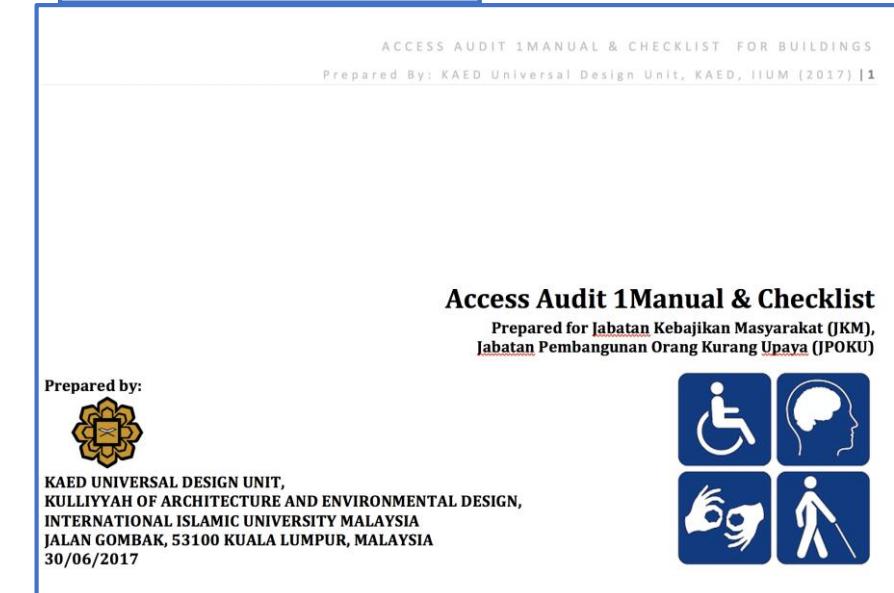
You will need to be sensitive to the following other group of people who may need special attention
arthritis   epileptics   young children   expectant mothers
the mentally ill   people with learning disabilities   elderly people

AUDIT AKSES

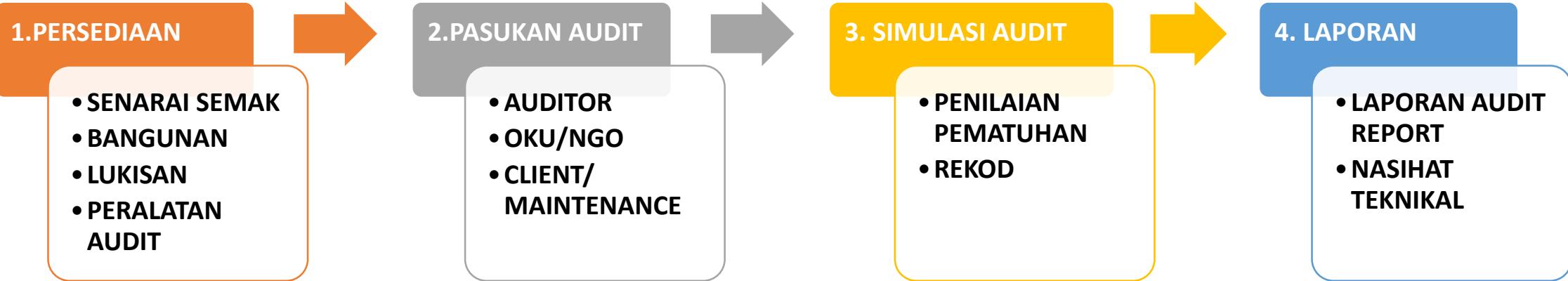
OBJEKTIF

- Menilai & mengiktiraf pematuhan dengan akta & peraturan (MS1184: 2014)
- Kenal pasti potensi/ tahap kesukaran untuk pengguna kurang upaya
- Cadangan pembaikan/ tambahbaik
- Buat cadangan untuk latihan & perubahan organisasi

AUDIT AKSES

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

SENARAI SEMAK AUDIT AKSES

AUDIT AKSES

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

AUDIT AKSESIBILITI 2019-2020

KOMPLEK IMIGRESEN

MAHKAMAH SYARIAH

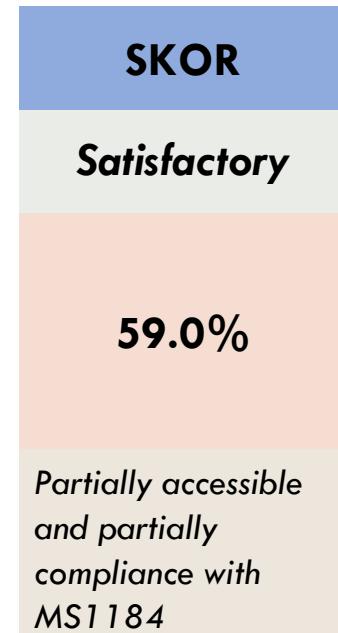
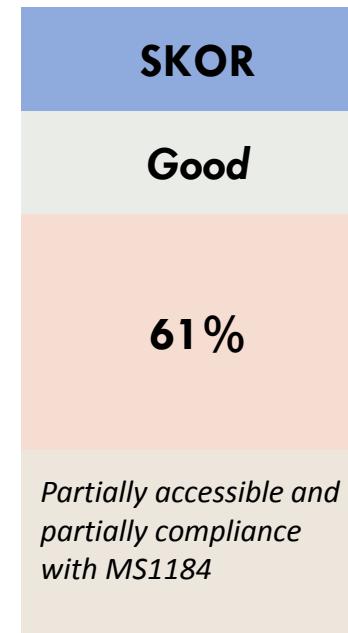
KK3 GOMBAK

TLK BERTINGKAT HKL

BANGUNAN PARLIMEN

Audit aksesibiliti dilaksanakan bersama pakar audit akses menggunakan manual audit akses KPWKM

LESSONS LEARNED

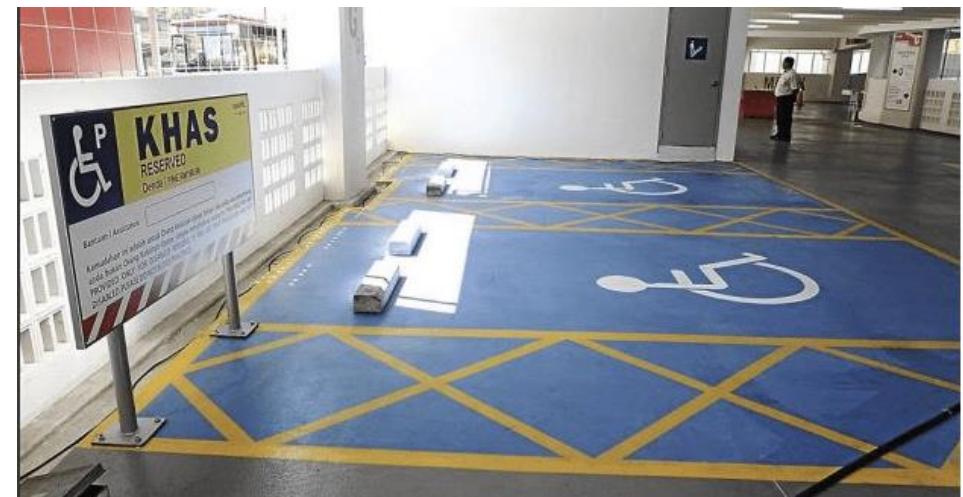
REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Saiz TLK OKU
tidak mengikut
spesifikasi

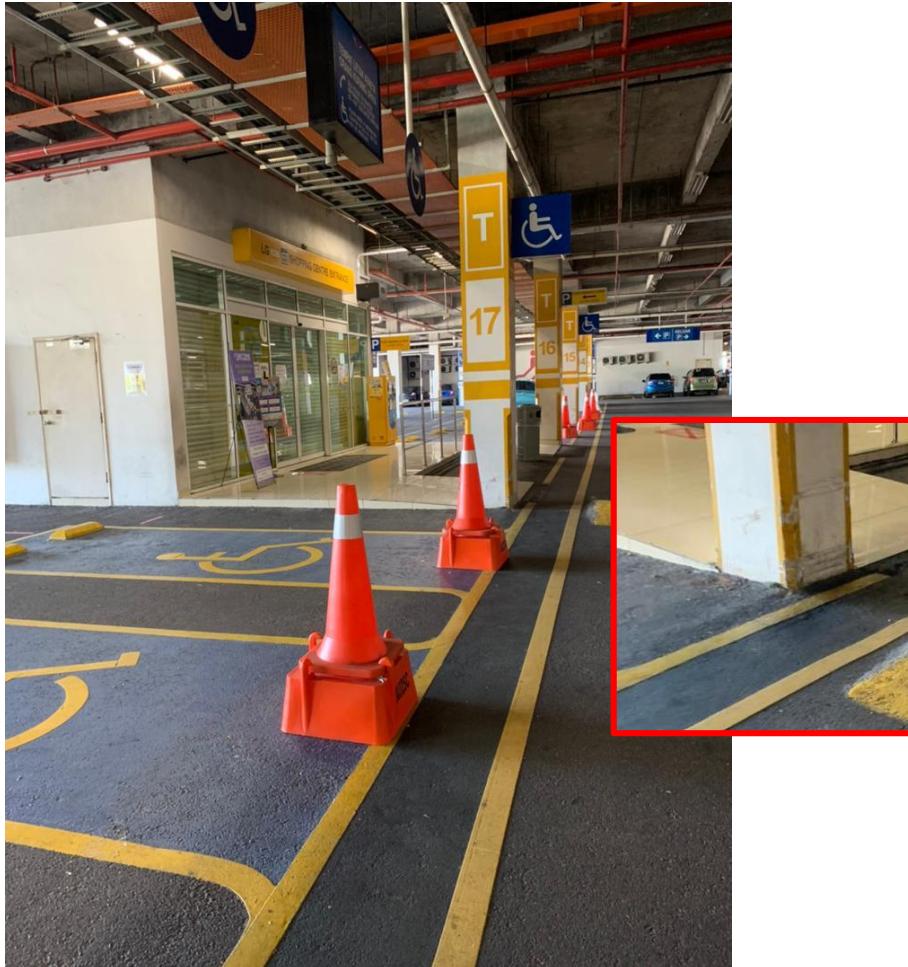

Saiz TLK OKU mengikut spesifikasi

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Saiz TLK OKU tidak mengikut spesifikasi

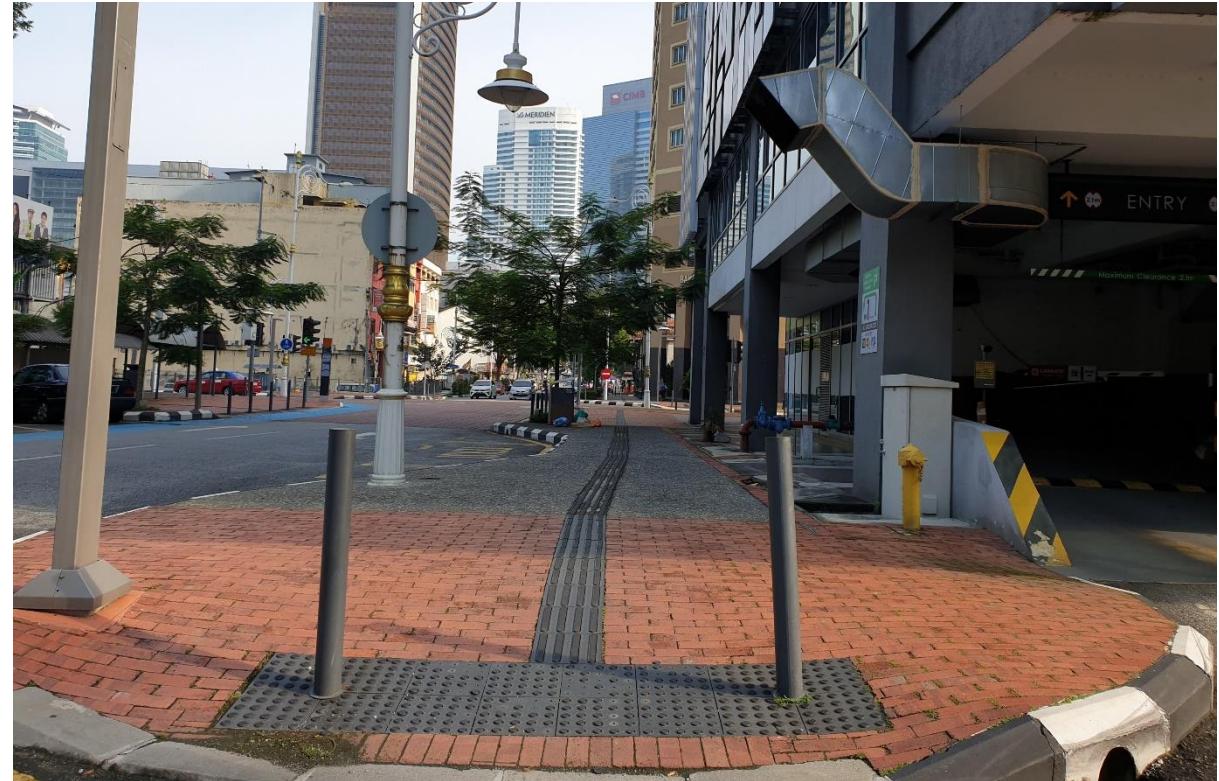

Saiz TLK OKU mengikut spesifikasi

LESSONS LEARNED

LESSONS LEARNED

Laluan pejalan kaki *seamless*

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Grating yang tidak mesra OKU & kurang selamat di laluan pejalan kaki

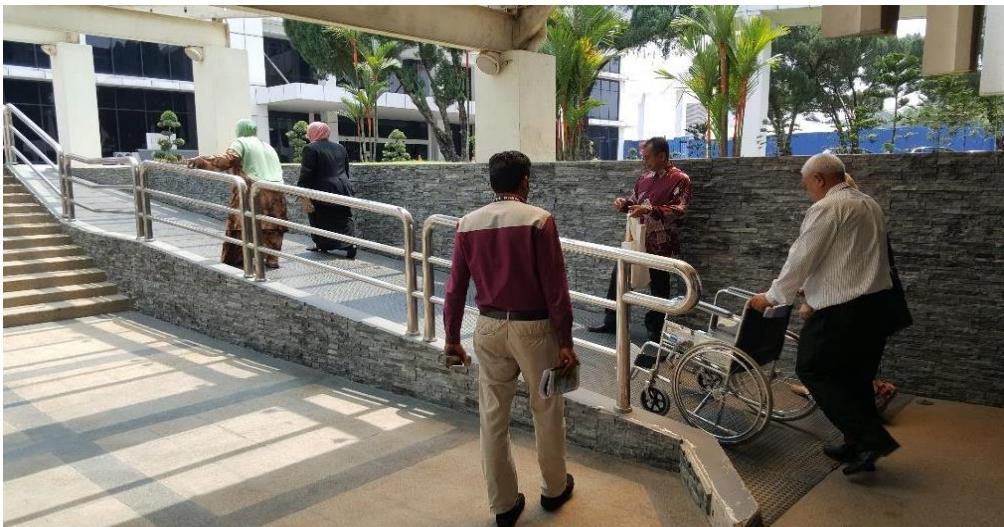
Jubin penutup longkang yang mesra OKU

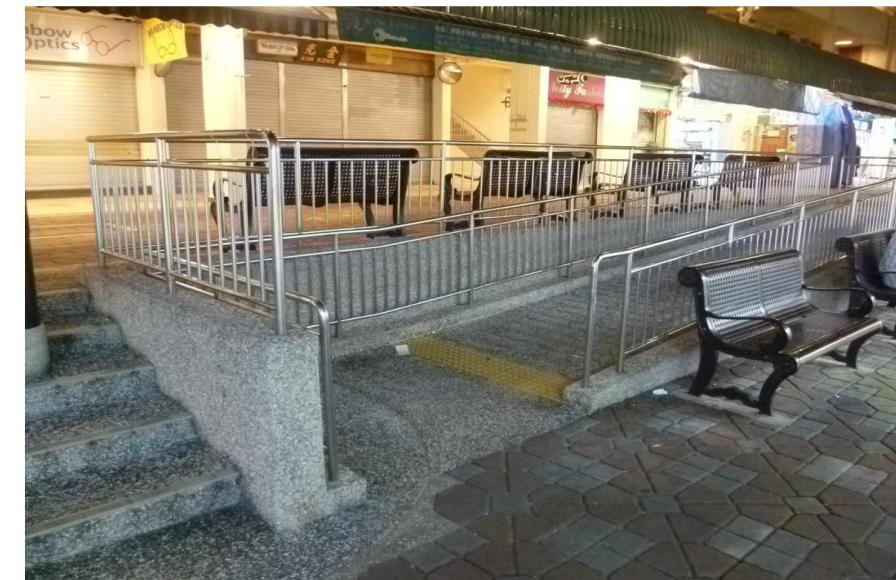
LESSONS LEARNED

Ramp yang curam & tidak mengikut spesifikasi

Ramp yang mengikut spesifikasi

LESSONS LEARNED

Ramp yang tidak mengikut spesifikasi

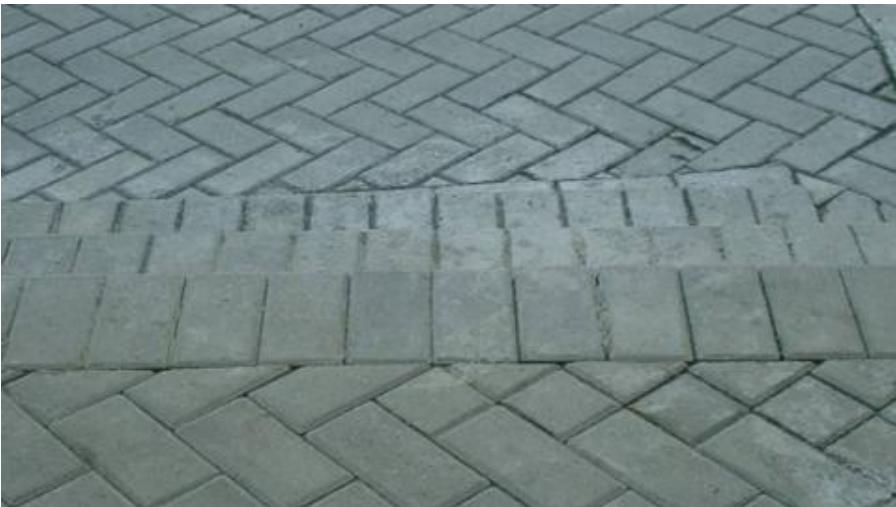
Ramp yang mengikut spesifikasi

LESSONS LEARNED

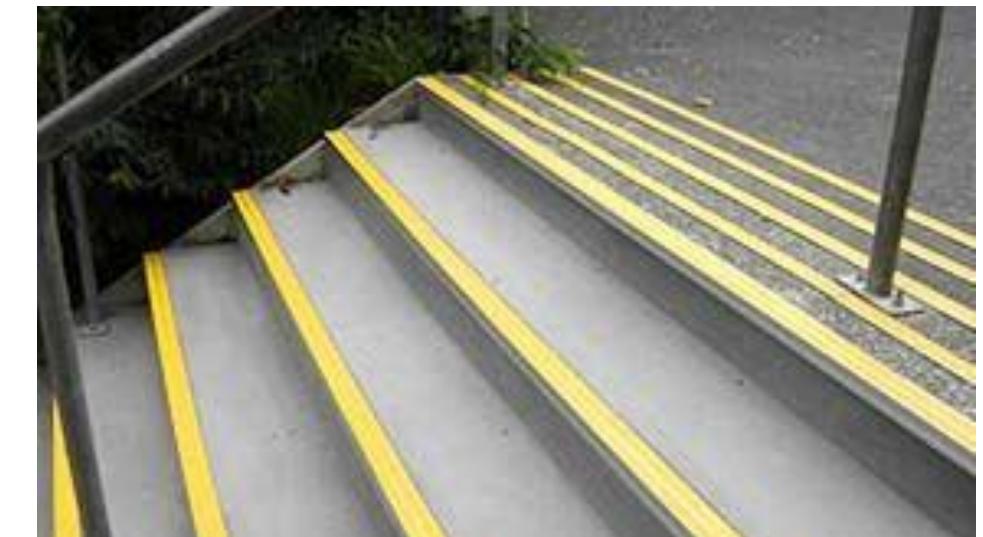
REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Tiada kontras warna pada tangga

Kontras warna yang jelas pada tangga

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

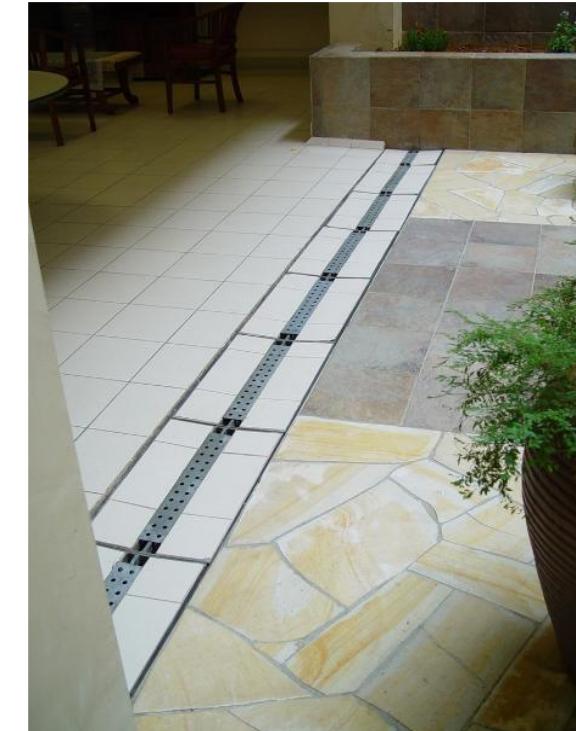
Halangan kerb pada pejalan kaki

Laluan pejalan kaki yang seamless

LESSONS LEARNED

Halangan bendul pada laluan masuk bangunan

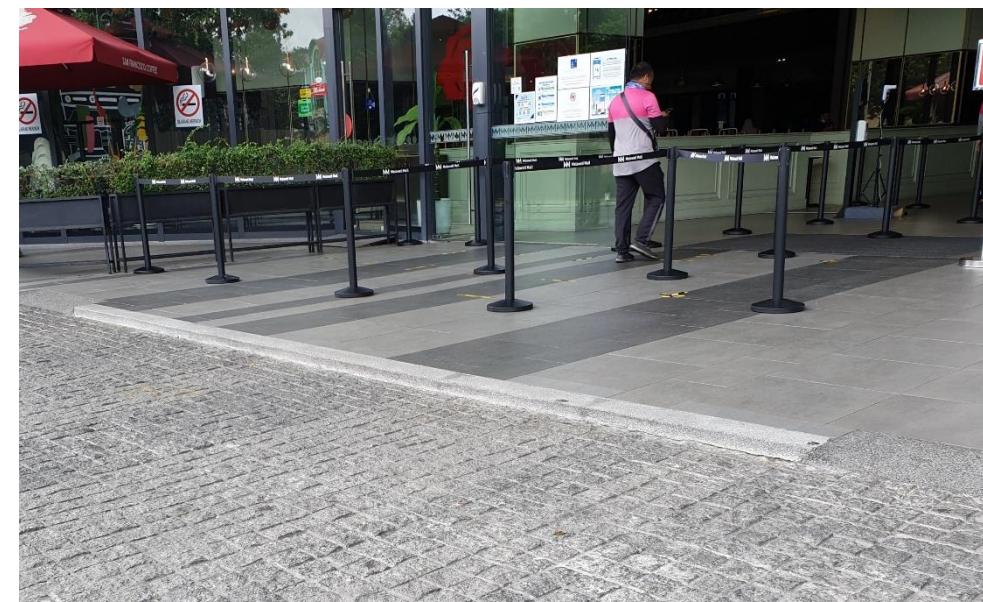
Laluan masuk bangunan yang seamless

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Halangan tangga pada pintu masuk bangunan

Jalan masuk utama bangunan yang seamless

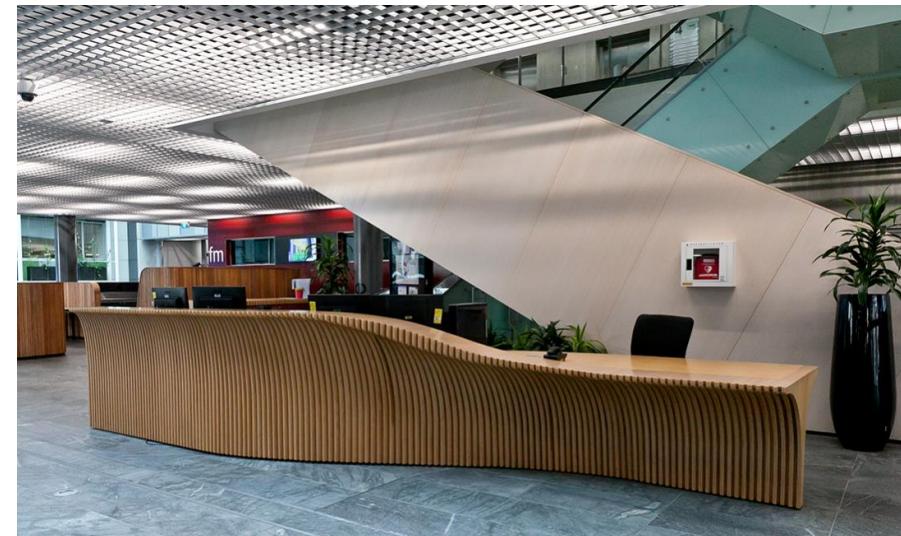

LESSONS LEARNED

Kaunter yang tinggi dan tidak mesra OKU

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Kaunter yang mesra OKU

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Kaunter kafetaria yang tinggi dan tidak mesra OKU

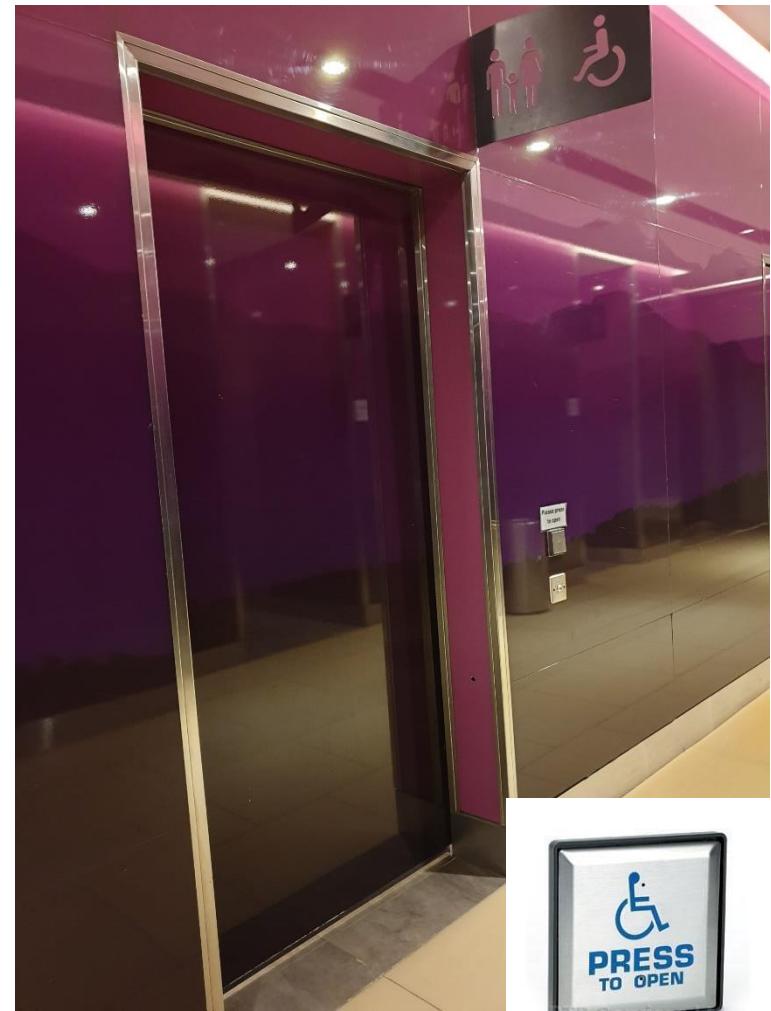
Kaunter kafetaria yang mesra OKU

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Tandas OKU yang jelas & kontras

Tandas OKU dengan pintu automatik

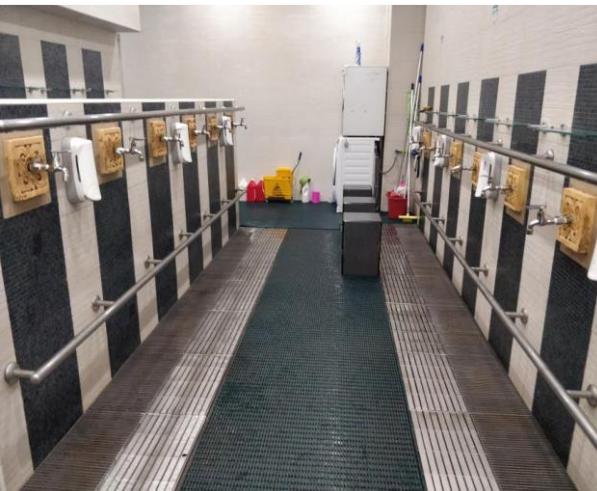

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Ruang wuduk yang tidak boleh diakses OKU

Ruang wuduk yang boleh diakses OKU

Stesen wuduk untuk OKU, warga emas

Mahani Ishak

mahani@bh.com.my

March 4, 2019 @ 9:13am

Peralatan wuduk untuk OKU

LESSONS LEARNED

Ramp yang sempit dan tidak menepati spesifikasi di ruang wuduk

Laluan ramp yang menepati spesifikasi di ruang masjid

Laluan ramp yang menepati spesifikasi di ruang masjid

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Susur tangan yang tidak mesra OKU

Susur tangan dan butang lif yang mesra OKU mengikut spesifikasi MS 1184

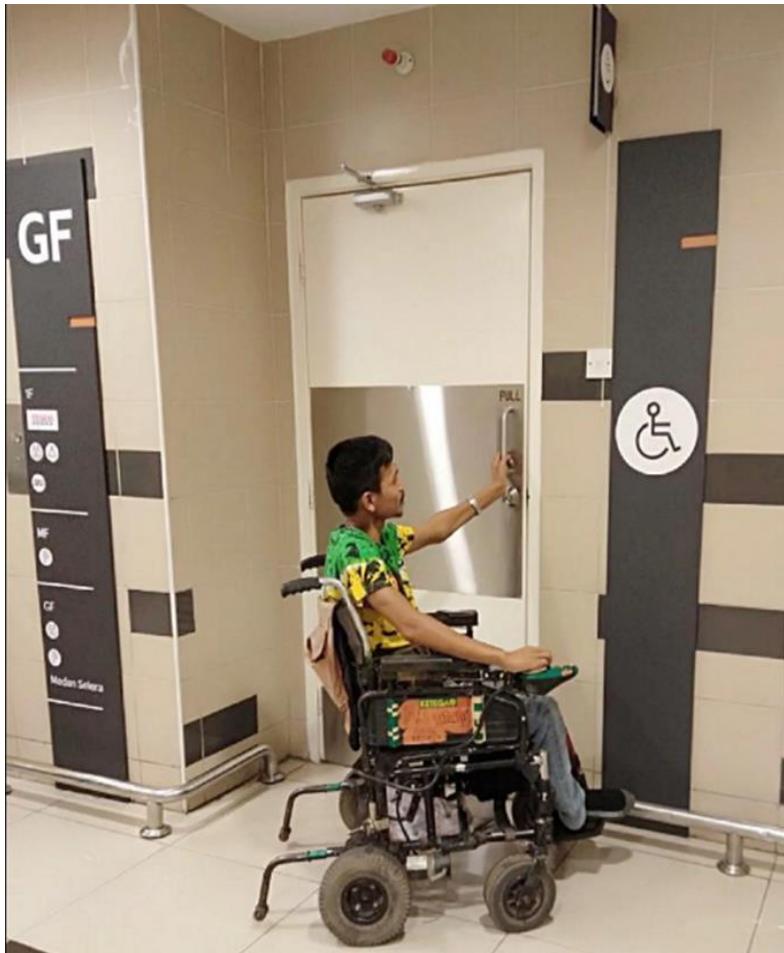

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Ketinggian suis lampu
sukar dicapai OKU

Ketinggian suis lampu dan peralatan mesti
mengikut ergonomik dan mudah dicapai OKU

Feet and Inches			
Nominal conversion based on 1° : 25mm, 6° : 150mm, 12° : 300mm			More exact conversion based on 1° : 25.2mm
			2040 : Standard door heights
70°	2100	2132	1981 :
66°		1981	
6°0'	1800	1828	
56°	1650	1663	
50°	1500	1524	1500 : Nominal wheelchair turning circle - 180°/360°
46°	1350	1361	1400 : Max controls height
40°	1200	1219	1200 : Nominal wheelchair turning - 90°
39°	1125	1134	1000 : General controls height
36°	1050	1060	
33°	1000	982	800 : Clear opening widths of doorways
30°	900	914	750 :
29°	825	832	
26°	790	762	
23°	675	680	
20°	600	610	
19°	525	529	
16°	450	454	
13°	375	378	
10°	300	304	
9°	225	228	
6°	150	152	
3°	75	76	

The table provides a conversion chart for door heights and clear opening widths. It includes two sets of nominal conversions: one based on 1° = 25mm and another more exact one based on 1° = 25.2mm. The chart lists standard door heights for various door angles (70°, 66°, 6°0', 56°, 50°, 46°, 40°, 39°, 36°, 33°, 30°, 29°, 26°, 23°, 20°, 19°, 16°, 13°, 10°, 9°, 6°, 3°) and also specifies nominal wheelchair turning circles (180°/360°), maximum control heights (1400 mm), general control heights (1000 mm), and clear opening widths of doorways (800 mm). The last row shows a value of 750 mm for an angle of 3°.

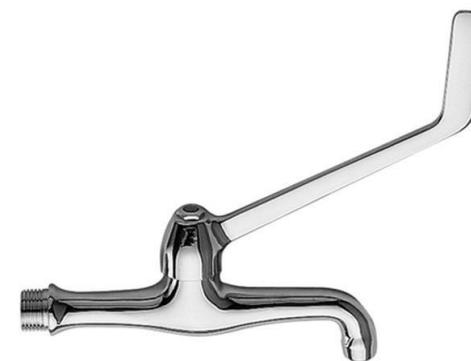
Two technical line drawings on the right side of the table. The top drawing shows a cross-section of a doorway with a wheelchair entering, illustrating the 1200 mm nominal wheelchair turning radius requirement for 90° turns. The bottom drawing shows a cross-section of a control panel with a wheelchair user interacting with it, illustrating the 1000 mm general control height requirement.

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Paip jenis pulas/pusing
tidak menepati
spesifikasi tandas OKU

Paip jenis lever untuk
tandas OKU

Ketinggian sinki di tandas OKU
yang mengikut spesifikasi

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Pintu masuk utama automatik adalah lebih mesra pengguna untuk OKU

Kesukaran membuka pintu masuk utama secara manual

LESSONS LEARNED

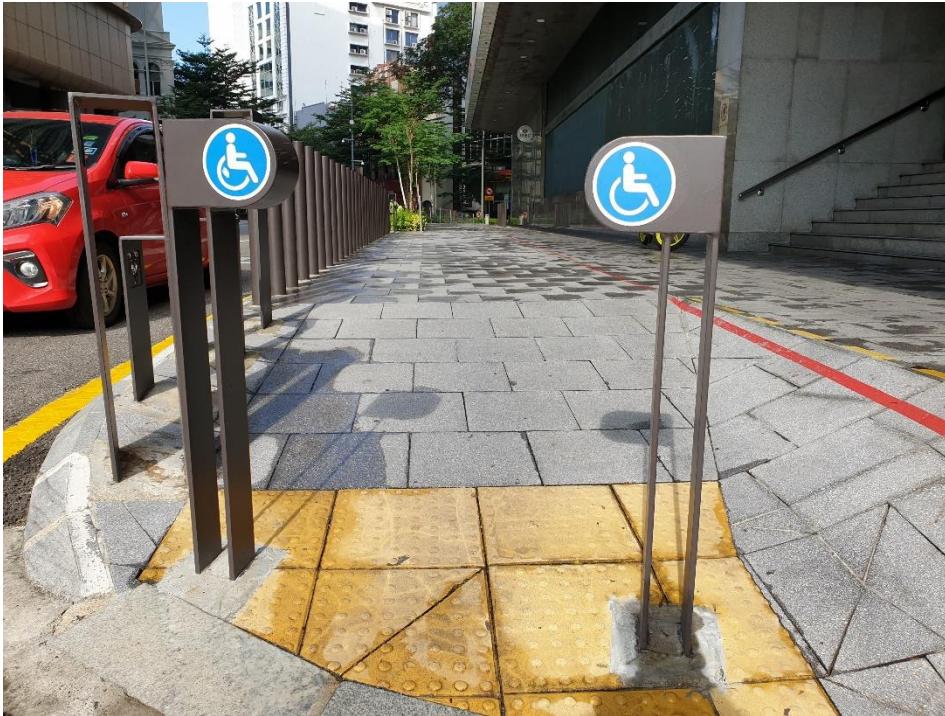
REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

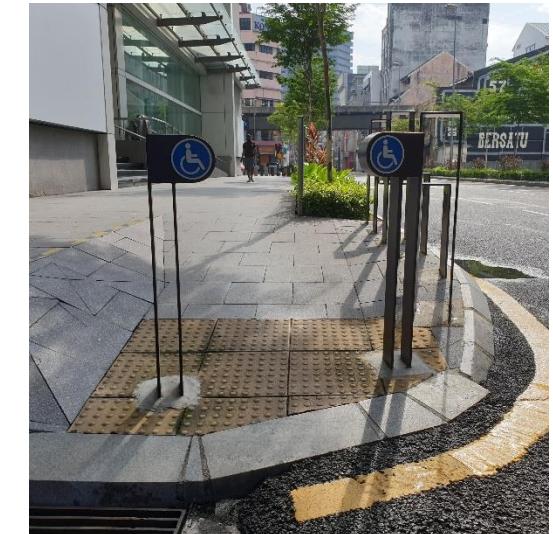
Stesyen bus & teksi yang mesra OKU dan selamat

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Jenis-jenis bollard yang mesra OKU dan pengguna pejalan kaki yang menghalang kenderaan bermotor

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Papan tanda yang sukar dibaca dan reflektif

Papan tanda berbahaya dan menandakan fasiliti OKU dalam bangunan

Papan tanda dalam bangunan yang mesra OKU dilengkapi tulisan braille untuk OKU buta

LESSONS LEARNED

Pembangunan fasiliti awam yang mesra pengguna dan seamless

LESSONS LEARNED

Kemudahan awam yang dilengkapi tulisan braille untuk OKU buta

LESSONS LEARNED

REKABENTUK SEJAGAT DALAM PELAKSANAAN PROJEK

Jambatan pejalan kaki yang mesra pengguna

WAY FORWARD

- Meningkatkan kompetensi dan pelaksanaan rekabentuk sejagat pada semua peringkat
- Meningkatkan tahap aksesibiliti pembangunan di semua peringkat pelaksanaan
- Pelaksanaan lebih banyak audit akses bagi menambahbaik tahap aksesibiliti di fasiliti sediada/ bangunan warisan dan projek naiktaraf
- IOT dan inovasi untuk rekabentuk sejagat

TERIMA KASIH

DATIN Ar. YONG RAZIDAH RASHID
Pengarah Bahagian Kepakaran Pembangunan Lestari
Cawangan Arkitek IPJKR
yongr@jkr.gov.my